

ЗМІСТ

Засідання двадцять дев'яте
(Середа, 30 жовтня 2019 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	...4
Заява фракції «Батьківщина»	...18
Ратифікація:	
Угоди між Урядом України та Урядом Малайзії про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї	...20
Протоколу про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи	...24
Протоколу між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна, вчиненої у Лондоні 10 лютого 1993 року	...29

Відхилення проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масових заворушень в місті Одесі, що відбулись 2 травня 2014 року та спричинили тяжкі наслідки, а також неналежного виконання правоохоронними органами своїх обов'язків в частині забезпечення охорони правопорядку»	...32
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження культурних цінностей»	...42
Прийняття рішення про направлення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ»	...48
«Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо встановлення мораторію на суцільну вирубку лісів та зелених насаджень»	...54
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення додаткових гарантій збереження лісів»	...63
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо введення заборони на суцільну вирубку ялицево-букових лісів на гірських схилах Карпатського регіону	...68
Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах	...69

Прийняття постанов:

«Про перейменування міста Переяслав-Хмельницький Київської області»	...72
«Про перейменування села Островки Маневицького району Волинської області»	...74
«Про перейменування села Рачки Немирівського району Вінницької області»	...75
«Про перейменування села Бірки Сокальського району Львівської області»	...77
«Про перейменування села Мазарня-Каранська Кам'янка-Бузького району Львівської області»	...78

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
30 жовтня 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Шановні журналісти, гості Верховної Ради України! Прохання підготуватися до реєстрації. Через 1 хвилину відбудеться реєстрація. Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 373 народні депутати України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні день народження народного депутата України Михайла Яковича Волинця, давайте його привітаємо (*Оплески*). Бажаємо вам здоров'я... А іменинник є в залі? Ще раз вітаємо вас, бажаємо здоров'я, успіхів, наснаги та реалізації тих планів, які є у вас та вашої політичної сили. Вітаємо!

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України у середу ми маємо до 30 хвилин для виступів народних депутатів з внесенням пропозицій, заяв та повідомлень. Прохання записатися на виступи.

Олександр Качний, «Опозиційна платформа – За життя». Олександр Сергійович Колтунович, «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Вітаю! Ми вперше підходимо до розгляду найважливіших та найактуальніших законопроектів, які на сьогодні є нагальними для суспільства. Йдеться про проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ» ([№ 1122](#)), який включено до порядку денного на сьогодні.

Цей законопроект підготували мої колеги з «Опозиційної платформи – За життя» за авторством Юрія Анатолійовича Бойка.

Як відомо, питання тарифів на сьогодні найактуальніше або одне з найактуальніших для суспільства, тому ми запропонували три законопроекти: у першому йдеться про те, як сьогодні визначатиметься середньозважена ціна газу власного видобутку з урахуванням імпортного паритету; у другому (за моїм авторством) – про внесення змін до Податкового кодексу України щодо обмеження або скасування податку на додану вартість та плати за користування надрами; третій, безумовно, стосується питання списання заборгованості для найбільш незахищених верств населення, щоб люди мали можливість отримати субсидію. А ми знаємо, що вимоги, які сьогодні є щодо отримання субсидії, не дають можливості це зробити.

Тож «Опозиційна платформа – За життя» закликає вас підтримати нашу ініціативу щодо зниження ціни на газ для населення. Хочу, що найважливіше, звернути увагу, що ми порахували, і громадяни України отримують конкретні цифри. Можемо казати, що на першому етапі ціна на газ може бути знижена з 6 тисяч 120 гривень (ціна на сьогодні) до 4 тисяч 500 гривень, а на другому – до 3 тисяч гривень. Це означає, що ми зможемо знизити тариф на опалення у 2,8 разу, а також тариф на гаряче водопостачання.

У нас є реальні економічні передумови для зниження цін/тарифів на житлово-комунальні послуги. Йдеться про зменшення у два рази середньої митної вартості імпортного природного газу. Але ми бачимо, що ані ціна на природній газ, ані тарифи на опалення та гаряче водопостачання не переглядаються.

Тож нашою фракцією, власне, і запропонований не політичний, а виключно економічний законопроект, головний сенс якого – формула, що дозволяє українцям отримати економічно обґрунтовані та справедливі тарифи.

І останнє. Безумовно, питання щодо тарифів для населення – одне з найнагальніших на сьогодні, але є й питання щодо тарифів для промислових споживачів. Власне, у цьому законопроекті пропонується знизити ціну на природній газ, зокрема для промисловості, щоб вона була економічно обґрунтованою. А це означає, що товари першої необхідності також будуть дешевшими. Це хліб, інші соціально

значущі товари та послуги. Тож закликаємо підтримати законопроект № 1122.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Сергій Анатолійович Вельможний.

Сергій Володимирович Шахов. Будь ласка.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Шановні українці! Подивився порядок денний на сьогодні, у ньому багато питань саме на користь українців. Одна ратифікація, друга, третя, четверта... Ми щойно повернулися з Луганщини. Питання знову-таки переходу Станично-Луганського району. Хтось занурювався в постанову Кабінету Міністрів України № 815? Ви бачите, як сьогодні страждають люди на тому переході? Щоб в'їхати до України, треба знову оформляти паспорти дітям.

Скажіть, будь ласка, Луганщина, Донеччина, Крим – це Україна? Чому в постанові порушується питання оформлення паспортів? Щоб зареєструватися в селах, де немає Інтернету та ще й реєстрація такого звернення триває всього-на-всього 2 хвилини – це знущання над українцями, батьками, людьми похилого віку, які страждають на тому переході.

У цій постанові також не враховано таких питань, як перетин кордону та перевезення українського меду – для пасічників і українських ягід – для людей, які вирощують їх на тій території. Скажіть, будь ласка, куди їм дівати цю продукцію? Єдиний ринок був у Луганську.

Скільки разів ми можемо звертатися до Президента України, усіх силових органів (уже навіть губернатора Луганської області звільнили, позавчора прийшов новий) з приводу відкриття пунктів пропуску Дьоміно – Олександрівка, Благовіщенка, Чорткове – Мілове? Дозвіл щодо відкриття цих переходів є, але віз і нині там. Люди в селах страждають без води, ліків, пожежної, швидкої допомоги. Треба 50 кілометрів об'їжджати чорноземами, застряють машини. Усе

це стосується однієї області, де за два тижні можна вирішити ці питання. Це по-перше.

По-друге. Шановні колеги, буквально завтра, як повідомив Голова Верховної Ради Дмитро Олександрович Разумков, буде порушуватися питання щодо шахтарів. Уже розмір заборгованості збільшився на 200 мільйонів гривень, через місяць збільшиться ще на 200 мільйонів гривень. Яким чином уряд вирішуватиме це питання? Був 1 мільярд, сьогодні 1 мільярд 200, а завтра буде 1 мільярд 400. Треба одразу робити висновки і вносити зміни до бюджету на 2019 рік у розмірі 1,5 мільярда гривень, можливо близько 2 мільярдів гривень, а також на 2020 рік.

Тож зверніть увагу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадим Євгенович Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Шановні колеги! Знаєте, сьогодні вже вдруге під стінами Верховної Ради стоять аграрії – люди, які з 90-х років минулого століття формують більшу частину валового внутрішнього продукту України. Вони сьогодні не тільки стоять під стінами Верховної Ради, а й підуть спілкуватися з Президентом України.

Скажіть, будь ласка, як можна без аграрних асоціацій, без урахування думки аграріїв, збирати таємні комітети і приймати такі рішення? Ми фактично відображаємо думку народу, а згідно соціологічних опитувань люди проти відкриття ринку землі. До того ж, вони готові прийти на референдум і сказати рішуче «ні». Яким чином депутати, які відображають інтереси народу або є слугами народу, голосують на комітеті за?

Знаєте, «Батьківщина» завжди стояла на захисті національних інтересів – це український фермер, український аграрій, український товаровиробник. Той аграрний устрій, який ми можемо сьогодні сформувати, ми готуємо і готові представити з високої трибуни.

До того ж, ніхто не думає, як сьогодні працюватиме аграрний бізнес, лише хочуть продати українську територію – те, що належить

Україні. А хочу нагадати, сільськогосподарська земля сьогодні займає 72 відсотки території. Колеги, це наша з вами територія. Ви хочете годувати іноземців на своїй території?

Ви приймаєте закони, дозволяючи іноземцям мати переважне право перед українцями. Колеги, іноземці разом з нашими агрохолдингами, більшість яких мають портфельні інвестиції інших країн, сьогодні обробляють 8 мільйонів гектарів землі, а це 25 відсотків української території. Яким чином ми можемо дати переважне право цим людям купувати українську землю, заробляти на українській землі? Що робити з українцем, з українським селом?

Колеги, нам сьогодні необхідно дослухатися до аграрних асоціацій, а тим депутатам з аграрного комітету, які підтримали закон про ринок землі, вийти та поспілкуватися з людьми, які вже вдруге приїжджають під стіни Верховної Ради, варто дослухатися до українського народу, провести референдум і за його результатами прийняти виважене рішення.

Фракція «Батьківщина» подала законопроект про референдум. Ми – за те, щоб запитати людей, і проти продажу української землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Аркадійович Бужанський.

СТЕФАНЧУК Р.О., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Депутат Чорний.

ЧОРНИЙ Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! 16 жовтня під стінами Міністерства енергетики та захисту довкілля України відбувся пікет за участю представників профспілок атомної енергетики та промисловості України, а також профспілкової організації ДП «СхідГЗК», щодо критичної ситуації, яка склалася на підприємстві атомно-промислового комплексу України – Державному підприємстві «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», що є стратегічно важливим для енергетичної незалежності держави. Визначеним порядком формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляються на

атомних електростанціях, затвердженою постановою НКРЕКП, у 2019 році ціна на урановий оксидний концентрат створила умови для збиткової діяльності ДП «СхідГЗК». Це практично не дає змогу єдиному вітчизняному виробнику уранового концентрату забезпечувати виробничу діяльність, розвиток та екологічно безпечне утримання уранових об'єктів, веде до банкрутства та ліквідації уранового виробництва в Україні. Припинення діяльності ДП «СхідГЗК» призведе до зростання соціальної напруги в регіонах Дніпропетровської та Кіровоградської областей, зокрема до зростання безробіття. Понад 5 тисяч осіб можуть залишитися без роботи. Недоотримання значного обсягу надходжень до місцевих бюджетів міста Жовті Води Дніпропетровської області, міста Мала Виска та селища міського типу Смолине Кіровоградської області ставить взагалі під загрозу існування цих населених пунктів у цілому, необхідність щорічно витратити понад 800 мільйонів гривень бюджетних коштів на утримання небезпечних об'єктів уранових шахт та уранопереробного комплексу, екологічних загроз у вищезазначених регіонах.

Єдиним можливим шляхом врегулювання проблем фінансово-господарської діяльності ДП «СхідГЗК» залишалася його реорганізація шляхом приєднання до НАЕК «Енергоатом». Але процес реорганізації зупинено, а діюча дискримінаційна ціна не дозволяє підприємству сформувати ресурс для забезпечення фінансування поточної виробничої діяльності у листопаді – грудні 2019 року. Уже з 1 листопада ДП «СхідГЗК» буде здійснювати заходи, пов'язані із зупинкою уранового виробництва з усіма наслідками.

Підсумовуючи вищевикладене та користуючись можливістю, звертаюся до очільника Міністерства енергетики та захисту довкілля України з проханням втрутитися в дану ситуацію та не допустити руйнування уранової галузі України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! П'ять місяців тому під час інавгурації Президент Зеленський зазначив дуже

важливу мету – щоб українці, які знаходяться в еміграції, поверталися до країни. Ми також – за. Проте маємо страшну статистику. Цього року на 10 відсотків зросла кількість людей, які хочуть виїхати з України. Адже насамперед люди шукають місце там, де можуть прожити.

Учора під стінами Верховної Ради відбувся багатотисячний мітинг вчителів, які були шоковані, розчаровані тим, що «слуги», за яких голосували вчителі, під час виборчої кампанії обіцяли зарплати – 4 тисячі доларів. Насправді, думаю, ви будете шоковані, сьогодні вихователі дитячих садочків Києва отримують 3 тисячі гривень. Скажіть, будь ласка, хто в цьому залі знає, як прожити тиждень на 3 тисячі гривень? Невже ми, дійсно, хочемо, щоб дитячі садочки залишилися з дітьми без вихователів? Така сама деградація відбувається в початковій школі. Такий самий дисбаланс зарплат є у професійно-технічних училищах, де майстри не отримують гідної зарплати. Ми були шоковані і тією інформацією, що у вчителів забирають надбавки. Сьогодні вчителі старшої школи тож втрачають зарплати.

Друзі, ми залишимося країною без інтелекту! Розумієте? Можливо, зі штучним інтелектом в уряді, який сьогодні обіцяє 90 відсотків населенню України надати Інтернет, але без вчителів та без лікарів. Уперше в бюджеті на наступний рік не передбачається підвищення зарплат військовим. Це катастрофа.

Хочемо звернутися до більшості: всі наші фахівці готові в комітетах разом з урядом працювати над тим, щоб переглянути дисбаланс у зарплатах, коли судді, прокурори, силові структури отримують десятки тисяч гривень, а інтелект – вчителі, лікарі залишаються з тисячами. До речі, у Катеринівці, звідки вчора відвели війська, яку так важко звільняли наші військові, також проживає 42 дитини. Після того як українська армія звільнила Катеринівку, ці діти, які до того майже полями ходили до школи так званої «ЛНР», почали навчатися в українській школі.

Ми дуже хочемо, щоб ті люди у владі, які сьогодні беруть на себе зобов'язання, контролювали, щоб на звільнених нашою армією територіях, де сьогодні відводять війська, залишалася безпека насамперед для цивільного населення, для наших дітей, які є українцями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович Папієв, «Опозиційна платформа – За життя».

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Насамперед вдячний тим громадянам України, які приїхали до Києва, щоб під стінами Верховної Ради України висловити свою позицію – обурення щодо бездумного продажу землі. Попередня влада ввела зовнішнє управління в Україні, і громадяни України фактично перестали бути власниками своєї держави. Нинішня влада, здавалося, поверне народу України власність і право вибору. Проте ви так само всюди на ключові позиції поставили грантоїдів і фактично взяли курс на те, щоб залишити народ України не тільки без влади, а й без землі.

Вийдіть на вулицю, спитайте у людей... Чому ви боїтеся звернутися до народу і в рамках всеукраїнського референдуму за народною ініціативою спитати, чи хочуть вони продажу землі, чи готові сьогодні до цього? Чому ви взяли на себе таку функцію? Насамперед її не було у ваших передвиборчих обіцянках. Дуже хотілося б, щоб такі важливі рішення, як земля, тарифи, не приймалися без участі громадян України.

Ваша політична партія називається «Слуга народу». Скажіть, будь ласка, що роблять із слугами, які перестають питати думку господаря і починають жити своїм віртуальним життям? Вам також треба замислитися, піти до людей, повернутися на грішну землю і сказати, що ми не будемо на догоду нашим грантоїдам та іншим продавати українську землю. Це єдиний ресурс, який залишився у власності українського народу. Це єдина власність, яка може бути успадкована дітьми та онуками.

Саме тому фракція «Опозиційна платформа – За життя» сьогодні виступає проти продажу землі і вимагає від влади, від Президента України провести всеукраїнський референдум. Якщо люди скажуть так, будь ласка. Але впевнений, що люди абсолютно чітко скажуть, що не можна продавати землю, не можна продавати власну державу, не

можна віддавати власний народ у рабство, навіть, якщо цього хочуть емвеефи, грантоїди та інші соросята.

Шановні друзі, давайте все-таки зробимо цивілізований вибір – працювати в ім'я українського народу, щоб громадяни чітко розуміли, що знаходяться під захистом Верховної Ради України. Тож землю продавати не можна, ми категорично проти.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Валерійович Лунченко.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановні виборці! Вкотре хотів би порушити дуже болючу проблему, яка сьогодні існує на місцях, – це фінансування медицини, зокрема сільської.

Наведу конкретні приклади з мого виборчого округу – Полтавської області, яку представляю у Верховній Раді України. На Полтавщині з 2019 року діє пілотний проект щодо фінансування медицини через Національну службу охорони здоров'я. Фінансування відбувається за умови: 60 відсотків – з державного бюджету і 40 відсотків – з місцевих бюджетів. Але цих коштів ледве вистачало на виплату заробітної плати та на енергоносії. Ні про який розвиток питання не стояло. Тож за фактом можна казати, що такий проект абсолютно не спрацював.

Миргородська районна лікарня визначена як госпітальний округ. У цьому році там гостро стояла проблема щодо закриття двох великих відділень – у селищі Комишня та Сорочинській ОТГ. За рахунок коштів міського, частково районного та державного бюджетів вдалося цю проблему розв'язати. Але люди були доведені до відчаю, була величезна соціальна напруга, не знали, до кого звертатися. Враховуючи стан наших доріг, якість транспортного сполучення, зрозуміло, люди були в розпачі і не знали, що їм робити, де отримувати первинну медичну допомогу.

У контексті того, що Миргородська ЦРЛ є центром госпітального округу, у контексті реформи децентралізації влади, там надаються послуги не лише людям Миргородського, а й інших районів Полтавської

області. Тож масове скорочення лікарів – це не вихід, а дорога в нікуди.

Ще одна величезна проблема, яка існує сьогодні на місцях, – це фінансування сільських ФАПів. Тільки у ФАПах сільський мешканець може отримати чіткий та зрозумілий перелік визначених медичних послуг. Ще раз повторюю: чіткий, визначений, безкоштовний перелік медичних послуг. Якщо сьогодні завідувач ФАПу виконує функції санітара, завгоспа (і це лише на півставки), про яку якість медичної допомоги в сільській місцевості ми говоримо. Якщо нічого не зміниться, сільські мешканці залишаться абсолютно без доступу до первинної медичної допомоги. Можна скільки завгодно говорити про фантастичні плани, реформу охорони здоров'я, але враховуючи, повторюю, критичний стан наших доріг і транспортне сполучення, це не працюватиме.

Зараз готується до другого читання проект бюджету на 2020 рік. Обов'язково треба врахувати належне фінансування системи охорони здоров'я. Тож вкотре звертаюся до Міністерства фінансів, Міністерства охорони здоров'я з проханням передбачити видатки на належне фінансування первинної медичної допомоги, зокрема районних лікарень. Адже люди не зрозуміють якості медичної реформи, якщо вона направлена проти, а не для них.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олеже Івановичу.
Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, два роки тому в місті Северодонецьку серед білого дня було закатовано та вбито громадського діяча, нашого колегу за те, що розслідував злочини, що скоювали банди в місті Северодонецьку, Лисичанську. Йдеться про контрабанду наркотиків, акцизних товарів, пального, грабування бюджету в місті Северодонецьку, про що я три роки з цієї трибуни казав. Це вбивство досі не розслідувано.

Прошу вшанувати пам'ять нашого колеги Сергія Самарського. Давайте пригадаємо Катерину Гандзюк і всіх волонтерів, яких було закатовано, яких сьогодні лякають, вбивають, і щодо яких на сьогодні

не розслідувано жодної справи. Прошу, шановні колеги, вшанувати їхню пам'ять хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

З цієї високої трибуни звертаюся до всіх силових органів з проханням втрутитися в ситуацію щодо волонтерів.

Колеги, пропоную знову відновити роботу тимчасової слідчої комісії щодо вбивств, які відбулися і не розслідувані, а також пильно попрацювати і довести справи до логічного завершення, тому що герої не вмирають. Це по-перше.

По-друге, щодо розведення військ у місті Золотому. Усі сьогодні хочуть попіаритися на цій темі. У сесійному залі присутні народні депутати, які обиралися від Луганщини – Сергій Вельможний, Вікторія Гриб, Олександр Сухов. Ми постійно там присутні. Не такий страшний чорт, як його малюють. Сьогодні на перетині в сірій зоні люди хочуть цього розведення, щоб можна було нормально діставатися до своїх родин, до цвинтаря, де поховані рідні, до дітей, онуків, щоб настав довгоочікуваний мир. Крок назад – це може бути 100 кроків вперед.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лариса Миколаївна Білозір.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановна президіє! Шановні колеги! Сьогодні хочу привернути вашу увагу до ситуації, яка виникла в регіонах, пов'язаної з фінансуванням заходів щодо соціально-економічного розвитку громад. Ми знаємо, що розпорядження № 500 та інші з початку року призупинено. Аргументація – проводиться перевірка з приводу виявлення корупції, щодо визначених об'єктів. А це понад 10 тисяч об'єктів, на які уряд ще в липні передбачив фінансування. Знаєте, громади не мають запасів міцності, є проблеми з виконанням місцевих бюджетів, виникло багато зобов'язань щодо цих проектів. Зокрема, по Вінницькій області пройшло вісім мажоритарників від «Слуги

народу», БЮТу та групи «За майбутнє», і всі мають проблеми з тим, що в людей не перекриті дахи, не замінено опалення в школах, зупинено проекти щодо водопостачання, доріг, багатьох інфраструктурних об'єктів. До того ж, щодо 25 відсотків цих коштів уже є певні зобов'язання, їх зареєстровано в територіальних органах Державної казначейської служби України.

Пропоную звернутися до уряду, бюджетного комітету з тим, щоб усе-таки переглянути ті зобов'язання, що зареєстровано в органах казначейства як фінансові або у вигляді договорів між підрядниками. Адже на сьогодні багато робіт, зокрема на 25 відсотків тієї суми, яка мала бути виділена для Вінницької області, вже виконано. Підрядники вирізають та забирають майданчики, обладнання в лікарнях, хочуть забрати вікна. Прошу на сьогодні зафіксувати ці зобов'язання, і хоча б у частині тих зобов'язань, що понесли громади, що не мають запасу міцності, а мають розриви в бюджетах і не можуть їх виконати, оплатити і розв'язати хоча б частково цю проблему на рівні близько 10 тисяч об'єктів по всій Україні. Сьогодні мери міст збираються йти під стіни Кабміну і протестувати, тому що ситуація, дійсно, кричуща.

Знаєте, таке враження, що ми, мажоритарники, говоримо, як до стіни. Тож ще раз прошу звернути увагу, почути нас, а це 199 народних депутатів, і на початку року все-таки профінансувати відповідно до цих розпоряджень інфраструктурні об'єкти, потрібні для наших громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступний – Рахманін. Покажіть запис. Сергій Іванович Рахманін.

Святослав Іванович Вакарчук.

ВАКАРЧУК С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Доброго ранку, шановні колеги! Знаєте, хотів би повернутися до вкрай важливої теми, яка сьогодні хвилює буквально кожного, хто спілкується зі мною, – що насправді сьогодні відбувається в Золотому, і чого українська влада хоче домогтися стратегією, яку вибрала.

Партія «Голос» вважає рішення про розведення військ без семиденної тиші помилковим. Учорашня формальна заява, що нібито семиденна тиша триває, не відповідає дійсності. Ми маємо точну інформацію, що буквально позавчора, вчора постріли лунали безпосередньо біля лінії розведення, у тих місцях, про які йдеться. Щоразу, коли ми йдемо на поступки протилежній стороні, ми послаблюємо в квадраті свої позиції. У майбутньому ми вдвічі більше розплачуватимемося за кожен розведений метр без чіткого виконання умов з боку Росії.

Знову і знову закликаю Президента і його команду. Верховна Рада є місцем прийняття рішень та формування засад зовнішньої політики. Ми створили тимчасову слідчу комісію, більшість якої складають представники фракції «Слуга народу». Наше завдання – зробити так, щоб не робити помилкових кроків. Ми маємо показати і Росії, і нашим партнерам з Нормандського формату, Франції та Німеччині, що Україна насамперед захищає свої інтереси і свої порядки денні.

Ми вдячні Німеччині, Франції та іншим партнерам за багаторічну, фактично п'ятирічну, підтримку, зокрема у протистоянні російському агресору, і цінуємо їхній вклад у Мінські домовленості. Проте хочемо наголосити, що в Україні є власні інтереси, які тільки вона може захищати, і ми це розуміємо. Ми не можемо йти на поводу у політичної кон'юнктури інших держав, нам потрібно зробити так, щоб кожен крок щодо відновлення територіальної цілісності на Донбасі та в Криму відповідав національним інтересам України.

Ще раз наголошую, розведення військ без припинення вогню – це помилка. Мінські домовленості повинні бути переглянуті, і ТСК, утворена в цьому парламенті, повинна стати центром прийняття рішень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звертаюся до працівників, які обслуговують систему «Рада». Будь ласка, самотійно не прибирайте народних депутатів з переліку виступаючих. Добре? Дуже дякую.

Ігор Гузь.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,

регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Шановні друзі! Хотів би від імені всіх депутатів волинян звернутися з цієї трибуни до Прем'єр-міністра України пана Гончарука. На Волині техногенна катастрофа, я назвав би це так. Багато з присутніх у цьому залі депутатів були на озері Світязь, яке є одним з найбільших озер нашої держави. Це велика курортна зона для туристів. У цьому році на Світязі побували понад 300 тисяч відпочивальників. Станом на сьогодні рівень води, грубо кажучи, знизився на 40 сантиметрів. Відповідно Світязь катастрофічно міліє. До речі, запрошую, це, дійсно, перлина України, але вода відійшла на декілька сот метрів. Дуже багато туристів – іноземців, українців, зокрема волинян, які відпочивають на Світязі, б'ють на сполох. У чому причина?

Прикро, що урядові структури, на жаль, не займаються цим питанням. Дуже прошу від імені всіх депутатів волинян звернути увагу на цю проблему пана Гончарука.

Ми вимагаємо терміново створити комісію, до якої увійдуть відповідальні люди, насамперед у профільному Міністерстві енергетики та захисту довкілля України, виділити певні кошти, направити таку комісію розслідувати причину обміління великого озера Світязь. Називається багато причин, зокрема розробка в Брестській області Республіки Білорусь Хотиславського кар'єру, інші фактори. Але ми не спеціалісти, не можемо гадати і допустити, щоб ситуація погіршувалася, щоб, не дай Боже, у наступному році рівень води ще знизився, не знаю, до метра. Це буде просто катастрофа не тільки для області, а й для країни, тому що Світязь на перспективу – це, дійсно, туристичний оазис усієї країни. А вже передбачається будівництво нового митного переходу Адамчуки – Збереже, облаштовується відповідна інфраструктура, робиться каналізування навколо Світязя. Тобто триває системна робота для того, аби туристи приїжджали, лишали свої кошти, створювалися робочі місця.

Тож вимагаємо від пана Гончарука створити комісію, виділити на це кошти і розпочати роботу, щоб розуміти, у чому проблема обміління Світязя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, від двох фракцій надійшла заява з вимогою перерви (10 хвилин) для проведення консультацій керівників депутатських фракцій та груп. Прошу підійти голів депутатських фракцій та груп.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу займати робочі місця.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон з трибуни Юлії Володимирівни Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Хочу звернутися до всіх народних депутатів України. Ви знаєте, що в суспільстві сьогодні відбувається досить бурхливий процес, спрямований на обговорення та несприйняття питання, пов'язаного з продажем сільськогосподарської землі, зокрема іноземцям. Це питання не другорядне, третьорядне, це питання по суті життя нашої країни. Ми не можемо перетворити парламент на технічний інструмент, який просто тиснутиме на кнопки, не чуючи суспільства, не обговорюючи з людьми всього, що відбувається. Знаєте, з часом можна виправити будь-яке питання, але якщо українську землю продати потужним міжнародним корпораціям, а це 72 відсотки території України, ми вже ніколи не повернемо її назад. Це буде Аргентина і подібні країни, що живуть за цією, категорично неприйнятною технологією, і по суті позбавилися права володіти своєю землею та забезпечувати національну безпеку своєї країни. Я вже не кажу про мільйони робочих місць для українців, про прибуток, який приносить нам українська земля, про якісні продукти харчування і про все, що пов'язано з продовольчою безпекою нашої країни, зокрема вплив на всі глобальні світові процеси. Тому що наша земля може нагодувати готовими продуктами харчування мінімум 300 мільйонів людей. Наші зовнішні ринки для готових харчових продуктів – це заможність нашої країни. Якщо ми сьогодні бездумно, не порадившись з аграріями, суспільством, приймемо будь-який закон

щодо розпродажу сільськогосподарської землі, зокрема міжнародним корпораціям, залишимося народом без землі та без майбутнього, а наші прийдешні покоління вже не розпоряджатимуться своєю землею, тому що ми позбавимо їх цього права.

Хочу звернути вашу увагу, що тисячі аграріїв зараз стоять під стінами Верховної Ради, хочуть прийти на засідання аграрного комітету. Вони звертаються до вас. Вийдіть до них, послухайте, що вони кажуть, тому що вирішується доля України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Володимирівно.

Микита Русланович Потураєв, 2 хвилини з мотивів.

ПОТУРАЄВ М.Р., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги! Хочу звернути вашу увагу, буквально щойно було оприлюднено чергове соціологічне дослідження, з якого випливає, що під лозунгами начебто захисту українського селянства люди намагаються тримати у жебрацтві українське селянство. Ми фактично надаємо право 77 відсоткам людей, які жодного відношення не мають до життя села, до праці на землі, вирішувати, як жити, як виживати тим, хто насправді живе в селі. Ми дискримінуємо тих, хто годує Україну, забезпечує мільярдне надходження до бюджету.

Можливо, це комусь вигідно з бізнесових або політичних мотивів. Але хочу зазначити, що наразі 6 відсотків власників паїв отримують від оренди менше 1 тисячі гривень на рік, а це 83 гривні 33 копійки на місяць, 29 відсотків – від 1 тисячі до 3 тисяч гривень, 23 відсотки – від 3 тисяч до 5 тисяч гривень. У кращому випадку, людина від власної землі отримує 600 гривень на місяць.

Так відбувається тому, що ринок визначає справедливую ціну. Звичайно, понад 70 відсотків людей, які є власниками паїв і здають їх в оренду, вважають...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити. Будь ласка, 10 секунд.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тож закликаю нинішній парламент припинити спекуляції на долях людей, які живуть, дійсно, із землі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

До вашої уваги пропонується проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Малайзії про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї» ([№ 0002](#)).

Пропонується розглянути його за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати таку пропозицію.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику міністра фінансів Павлу Вікторовичу Ходаковському.

ХОДАКОВСЬКИЙ П.В., *заступник міністра фінансів України.*

Шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Малайзії про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї», вчиненої 4 серпня 2016 року в місті Путраджая. Ратифікація угоди та протоколу до неї сприятиме уникненню подвійного оподаткування доходів фізичних та юридичних осіб, що виникають на території обох країн.

До того ж, угода також направлена на запобігання ухиленню від сплати податків, усунення податкової дискримінації, а також створення механізму щодо покращення співробітництва між податковими органами України та Малайзії.

У зазначеній угоді встановлено такі ставки оподаткування пасивних доходів: дивіденди – загальна ставка 15 відсотків, 5 відсотків – для дивідендів, що отримує компанія, яка володіє не менше ніж

20 відсотками капіталу в компанії, яка такі дивіденди виплачує; проценти – загальна ставка 10 відсотків; роялті – загальна ставка 8 відсотків. Загальні ставки відповідають практиці укладання відповідних договорів Україною та Модельній конвенції ОЕСР. Суб'єктами виконання Угоди та Протоколу до неї є Міністерство фінансів України та Державна податкова служба України.

У зв'язку із зазначеним, просимо підтримати ратифікацію даної угоди.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Богдану Васильовичу Яременку.

ЯРЕМЕНКО Б.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні 16 жовтня 2019 року розглянув внесений Кабінетом Міністрів України проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Малайзії про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України ратифікувати зазначену угоду та протокол.

Метою проекту нормативно-правового акта є ратифікація згаданої угоди та протоколу до неї у зв'язку з тим, що станом на сьогодні доходи, що виникають в економічних відносинах між резидентами України та Малайзії, підлягають оподаткуванню у подвійній юрисдикції: по-перше, у державі, одержувач доходу якої є резидентом; по-друге, у державі, в якій здійснюється діяльність, унаслідок якої виникає дохід. Тому угода та протокол до неї сприятимуть уникненню подвійного оподаткування, а також запобіганню ухилення від сплати податків і взаємному зменшенню податкових перешкод для закордонних інвестицій та торгівлі.

Згідно з пояснювальною запискою за підписом міністра фінансів України реалізація закону не потребуватиме додаткового бюджетного фінансування.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не має заперечень щодо ратифікації зазначеної міжнародної угоди. Водночас звертає увагу на доцільність ініціювання урядом України змін до Закону України «Про ратифікацію Багатосторонньої конвенції про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування», який містить посилання на вказану угоду з метою запобігання виникненню правових колізій у майбутньому. Аналогічної позиції дотримується і комітет.

Тож, шановні колеги, прошу підтримати рішення комітету та ратифікувати цю угоду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Григорій Михайлович Немирня.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина» голосуватиме за ратифікацію даної Угоди з двох причин.

По-перше, як було вже зазначено, ця угода відповідає критеріям *ОЕСД*. По-друге, ставки оподаткування, зазначені в цій угоді, є вигідними для України.

Проте є один аспект, який варто врахувати цього разу на майбутнє, оскільки це непоодиноким випадком, коли новий закон приймається, а дія старого не скасовується, який відповідно до Закону України «Про правонаступництво України» також можна вважати чинним, а саме угоду між Радянським Союзом і Малайзією від 1987 року. Справа в тому, що це не просто юридична плутанина. По суті, ці угоди містять різні ставки оподаткування. Для юридичної чистоти варто

було б у цьому проєкті про ратифікацію угоди щодо уникнення подвійного оподаткування між Україною і Малайзією зазначити всього одне реченням, що наступним актом припиняється дія угоди між Радянським Союзом і Малайзією від 1987 року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Віталійович Забродський.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Доброго дня, шановні колеги. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме даний законопроект про ратифікацію. Ми протягом 1,5 року узгоджували текст цього документа, зокрема ставки оподаткування, з Міністерством фінансів України, профільним комітетом, нашими міжнародними партнерами. Дійсно, це дуже взаємовигідна домовленість. Саме цей протокол сприятиме не тільки уникненню подвійного оподаткування, а й ухиленню від сплати податків, а також взаємному зменшенню податкових перешкод для закордонних інвестицій та торгівлі.

Як уже зазначав попередній промовець, дійсно, ми змінили угоду від 1987 року, істотно зменшивши у цьому документі ставки оподаткування саме окремих видів господарських операцій.

Хотіла б зазначити головне, що податок з дивідендів не повинен перевищувати 5 відсотків загальної суми дивідендів, фактичним власником яких є компанія, яка володіє мінімум 20 відсотками капіталу компанії, що сплачує податки і дивіденди.

Прошу підтримати цей законопроект, оскільки ми його опрацювали багато часу, усі позиції узгоджено, проект щодо ратифікації угоди готовий.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович, «Опозиційна платформа – За життя».

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово.

Фракція «Опозиційна платформа – За життя» підтримає вказаний законопроект про ратифікацію Угоди щодо уникнення подвійного оподаткування.

Пане Голово, хотів би звернутися до вас з таким. До порядку денного включено в принципі ідентичні законопроекти – [№ 0002](#), [№ 0003](#) та [№ 0006](#), щодо уникнення подвійного оподаткування між урядом України та урядами Великобританії, Малайзії, Республіки Кіпр. Тож прошу їх проголосувати навіть без обговорення, щоб підійти швидше до розгляду важливіших законопроектів, які передбачено на сьогодні. Безумовно, ми їх підтримуватимемо і голосуватимемо за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, усі бажаючі виступили? Прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Малайзії про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи та Протоколу до неї» ([№ 0002](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 333.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, до вашого розгляду пропонується проект Закону «Про ратифікацію Протоколу про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного

оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи» ([№ 0003](#)). Пропонується розглянути його за скороченою процедурою.

Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику міністра фінансів Павлу Вікторовичу Ходаковському.

ХОДАКОВСЬКИЙ П.В. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується проект Закону «Про ратифікацію Протоколу про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи».

У відносинах між Україною та Республікою Кіпр діє Конвенція між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи від 8 листопада 2012 року. З метою приведення положень зазначеної конвенції до Модельної конвенції ОЕСР і був вчинений у місті Київ протокол про внесення змін до конвенції, про що я щойно зазначив.

Положення протоколу передбачає оподаткування дивідендів за ставкою 5 відсотків, якщо фактичним власником дивідендів є компанія, яка володіє безпосередньо принаймні 20 відсотками капіталу компанії, що сплачує дивіденди та інвестувала в придбання акцій чи інших прав компаній еквівалент не менше 100 тисяч євро, 10 відсотків щодо дивідендів – у інших випадках. Тобто різниця між чинною Конвенцією і тим, що пропонується, у тому, що два критерії застосовуються одночасно.

Також збільшується розмір ставки оподаткування процентів з 2 до 5 відсотків. Внесено зміни щодо оподаткування доходів від відчуження часток у компаніях, питома вага вартості нерухомого майна яких становить понад 50 відсотків вартості усього майна, активів таких компаній, що знаходяться в Україні.

Суб'єктами виконання протоколу є Міністерство фінансів України та Державна податкова служба України.

Протокол важливий. Просимо парламент підтримати його.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово для співдоповіді надається першому заступнику голови Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом Вадиму Сергійовичу Галайчуку.

ГАЛАЙЧУК В.С., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги! Проектом закону затверджується завершення всіх необхідних державних процедур для набрання чинності цим Протоколом про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про усунення подвійного оподаткування.

У положеннях протоколу передбачається оподаткування дивідендів за ставкою 5 відсотків від загальної суми дивідендів, якщо фактичним власником дивідендів є компанія, яка володіє безпосередньо 20 відсотками капіталу та інвестувала у придбання акцій чи інших прав компаній еквівалент не менше 100 тисяч євро. В інших випадках ставка податку становитиме 10 відсотків.

Також передбачено збільшення розміру ставки оподаткування процентів з 2 до 5 відсотків.

На засіданні Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом 9 жовтня 2019 року було розглянуто текст протоколу про внесення змін до згаданої конвенції і ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його за основу і в цілому. Таке рішення комітету узгоджується з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме Сергійовичу.

Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти. Михайло Леонтійович Бондар.

БОНДАР М.Л., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична*

партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Марії Іоновій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова.

ІОНОВА М.М. Шановні колеги, по суті, ця ратифікація майже така сама, як і попередня, єдине – зазначено Республіку Кіпр. Ми також опрацьовували даний документ і узгодили всі позиції.

Хотіла б зазначити відмінність між документами. У статті 13 старої редакції конвенції ті ставки, які зараз зазначені, не визначалися. Тобто наразі, наприклад, доходи, одержувані резидентом договірної держави від відчуження акцій, які одержують понад 50 відсотків їхньої вартості чи більшої частини вартості прямо або опосередковано від нерухомого майна, розташованого в іншій договірній державі, можуть оподатковуватися в іншій державі. Тобто, перелік більш розширено, а також узгоджено взаємовигідні відсотки. Тому «Європейська солідарність» підтримуватиме цю ратифікацію. Прошу вас також її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Євген Володимирович Шевченко.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги. Прошу підтримати цей законопроект, тому що ми повинні дуже добре виглядати на міжнародному рівні перед партнерами. Ми повинні виконувати ті зобов'язання, які беремо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Рафкатович Абдулін.

Валентин Олександрович Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановний народе України! Кожен, хто далі підтримує приховування в офшорах викрадених у громадян України топ-корупціонерами з України грошей, якраз і просовує черговий протокол (вдумайтеся!) на розвиток і захист конвенції з угоди, яку ще підписував Азаров, для того щоб ще тоді заховати вкрадені в українців гроші.

Вдумайтеся, що закладається у цьому протоколі. Вони передбачають знижене оподаткування для своїх офшорників, від 300 тисяч і від 100 тисяч євро. Це з тим, що мінімальна пенсія українця – 2 тисячі гривень. Вони в офшорах приховують 3 мільйони, а українцям – 2 тисячі гривень.

Ми вимагаємо іншого. Настав час повертати з офшорів до бюджету України награбоване за всі роки топ-корупціонерами. Настав час, зокрема з Республікою Кіпр, відкрити всі бази даних, розкрити, хто володіє офшорами. Це насамперед ті гроші і той ресурс, який можна і треба використовувати для покриття дефіциту Пенсійного фонду, виділення коштів на підтримку українських аграріїв, а не намагатися продати за копійки українську землю.

Головне, що сьогодні має зробити українська влада – приєднатися до міжнародної коаліції з деофшоризації, з відкриття і повернення вкраденого в бюджет України. Це міжнародний механізм *BEPS*, куди, до речі, навіть Кіпр підписався. Настав час й Україні до цього механізму приєднатися, і тільки після цього говорити про інші протоколи з Республікою Кіпр та іншими юрисдикціями. Час повертати вкрадене в український бюджет.

Тож ми проти укладення такого протоколу і проти того, щоб далі приховували вкрадене з українського бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, усі бажаючи виступили. Прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу про внесення змін до

Конвенції між Урядом України і Урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи» ([№ 0003](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у зв'язку з тим, що ми робили перерву не на 10 хвилин і навіть не на 30 хвилин, є пропозиція працювати без перерви з 12 години до 12 години 30 хвилин (*Шум у залі*). Розумію, але є пропозиція, я можу поставити її на голосування. Якщо немає заперечень... Добре. Заперечення – це також добре. Думаю, хто – за, хто – проти, зараз побачимо.

Ставиться на голосування пропозиція провести ранкове засідання Верховної Ради України сьогодні без перерви з 12 години до 12 години 30 хвилин. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 275.

Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного.

До вашої уваги пропонується проект Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна, вчиненої у Лондоні 10 лютого 1993 року» ([№ 0006](#)).

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику міністра фінансів Павлу Вікторовичу Ходаковському.

ХОДАКОВСЬКИЙ П.В. Шановні народні депутати, до вашої уваги пропонується проект Закону України «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна, вчиненої у Лондоні 10 лютого 1993 року».

У відносинах між Україною та Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії діє Конвенція про уникнення подвійного оподаткування від 10 лютого 1993 року. З метою приведення у відповідність положень зазначеної конвенції до Модельної конвенції ОЕСР пропонується прийняти даний протокол.

Положеннями протоколу передбачається оподаткування дивідендів за ставкою 5 відсотків, якщо фактичним власником дивідендів є компанія, яка володіє безпосередньо щонайменше 20 відсотками капіталу компанії, що сплачує дивіденди та підвищено ставку з 10 до 15 відсотків у інших випадках. Збільшено розмір ставки оподаткування процентів з 0 до 5 відсотків, а також роялті з 0 до 5 відсотків. Передбачено нову редакцію статті щодо обміну інформацією, у якій значно розширюється можливість договірних сторін щодо обміну податковою інформацією.

Також вносяться норми щодо застосування права на отримання переваг, які не надаватимуться щодо виду доходу або майна, якщо однією з головних цілей будь-якої домовленості чи угоди між суб'єктами господарської діяльності було безпосереднє або опосередковане отримання переваги, тобто імплементується положення конвенції.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про міжнародні договори України» протокол підлягає ратифікації.

Просимо підтримати ратифікацію цього протоколу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається першому заступнику голови Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом Вадиму Сергійовичу Галайчуку.

ГАЛАЙЧУК В.С. Шановні колеги! Цей законопроект, як і попередній, затверджує завершення внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності озвученим протоколом.

Необхідність ратифікації протоколу пояснюється тим, що зміни, узгоджені в процесі переговорів, запроваджують ставки і порядок оподаткування відмінні від тих, що передбачені законодавством на сьогодні, і відповідно до Закону України «Про міжнародні договори України» підлягають ратифікації у Верховній Раді України.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом на своєму засіданні 9 жовтня 2019 року розглянув проект Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великобританії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна, вчиненої у Лондоні 10 лютого 1993 року» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому. Таке рішення комітету повністю узгоджується з висновком Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України.

Прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися... Є необхідність в обговоренні цього питання? Якщо немає... Артур Володимировичу, може, ми вам дамо 1 хвилину з мотивів?

З мотивів – Артур Володимирович... Іонова, так? Ніхто не заперечує?

Марія Миколаївна Іонова, будь ласка, 2 хвилини, і переходимо до голосування.

ІОНОВА М.М. Дякую, шановний пане Голово. Я дуже коротко, навіть не займу 2 хвилини.

Дійсно, окрім запобігання податковим ухиленням щодо податків на доходи, йдеться також про податки на приріст вартості майна. Також одним з оновлень у цій конвенції є роялті, що виникають

у договірній державі і можуть в ній оподатковуватися. Але якщо бенефіціарний власник є резидентом іншої договірної держави, то податок не має перевищувати 5 відсотків від загальної суми роялті. Тобто таке правило встановлюється вперше.

Тож «Європейська солідарність» підтримуватиме дану ратифікацію. Колеги, прошу вас також підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, пропонується перейти до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про внесення змін до Конвенції між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії і Північної Ірландії про усунення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доход і на приріст вартості майна, вчиненої у Лондоні 10 лютого 1993 року» ([№ 0006](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 323.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 225, «Опозиційна платформа – За життя» – 28, «Європейська солідарність» – 18, «Батьківщина» – 18, «За майбутнє» – 11, «Голос» – 16, позафракційні – 17.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. До вашої уваги пропонується проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масових заворушень в місті Одесі, що відбулись 2 травня 2014 року та спричинили тяжкі наслідки, а також неналежного виконання правоохоронними органами своїх обов'язків в частині забезпечення охорони правопорядку» ([№ 2198](#)).

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція розглянути цей проект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Слово надається народному депутату України Миколі Леонідовичу Скорику. Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна президіє! Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується проект Постанови Верховної Ради України «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масових заворушень в місті Одесі, що відбулись 2 травня 2014 року та спричинили тяжкі наслідки, а також неналежного виконання правоохоронними органами своїх обов'язків в частині забезпечення охорони правопорядку» (№ 2198) від 2 жовтня 2019 року.

Шановні колеги, хочу подякувати нинішньому складу Верховної Ради України за те, що це питання нарешті дійшло до розгляду в сесійному залі. Цей проект постанови внесений фракцією політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Також дякую фракціям «Слуга народу», «Батьківщина» та депутатській групі «За майбутнє» за те, що вони надали своїх представників до складу цієї комісії, регламентному комітету за те, що він підтримав внесення такого питання в зал. Наша політична сила домагалася цього досить довго, адже вважаємо це одним із ключових питань для відновлення миру і громадського спокою в нашій країні та щоб довести, що в нашій державі закон один для всіх. Це важливий меседж українському суспільству і світовому співтовариству про те, що в Україні, дійсно, нова влада, яка готова розслідувати злочини минулих років. Верховна Рада України – це політичний орган. Ми не маємо права проводити розслідування, тобто визначати, хто винен, а хто ні, призначати строки покарання. Проте ми маємо надати поштовх до того, щоб правоохоронні органи, дійсно, зробили те, що від них вимагає суспільство та закон. Упевнений, що за цією тимчасовою слідчою комісією...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, 10 секунд.

СКОРИК М.Л. Сподіваюся, ви підтримаєте її утворення і це наслідуватимуть інші тимчасові слідчі комісії щодо резонансних подій минулих років.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку. Будь ласка, Сергіє Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масових заворушень в місті Одесі, що відбулись 2 травня 2014 року та спричинили тяжкі наслідки, а також неналежного виконання правоохоронними органами своїх обов'язків в частині забезпечення охорони правопорядку».

Відповідно до пункту 3 проекту постанови пропонується визначити, що кількісний склад комісії становить 18 народних депутатів України, виходячи із забезпечення принципу пропорційного представництва фракцій в її складі – один представник від 20 народних депутатів України. Але згідно з проектом постанови запропоновано кількісний склад комісії – 11 народних депутатів, зокрема, як вже було озвучено, представників фракцій «Опозиційна платформа – За життя», «Слуга народу», «Батьківщина», а також депутатської групи «За майбутнє». Представники фракцій «Європейська солідарність» та «Голос» у проекті постанови відсутні.

Комітет також підкреслив, що від депутатської фракції «Слуга народу» надійшли пропозиції лише щодо семи членів тимчасової слідчої комісії. Проте виходячи з принципу забезпечення пропорційного

представництва, ця фракція має право подати прізвища ще п'яти своїх представників.

Враховуючи викладене, комітет ухвалив рішення рекомендувати розглянути і прийняти в цілому проект постанови № 2198.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

До слова запрошується народний депутат Софія Романівна Федина, політична партія «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, безумовно, 2 травня 2014 року я дуже добре пам'ятаю. Це велика людська трагедія, що відбувалася на тлі не меншої трагедії, яка загалом охопила країну.

Напевно, 2014 рік був найважчим в житті України та багатьох з нас. Тоді дуже складна ситуація була не лише в Одесі. Пригадайте, події на Майдані, коли розстрілювали Небесну Сотню, на той час Росія вже захопила Крим. Коли займалися анексією Криму, почав фактично палати Донбас, було захоплено будівлі в Луганську, Донецьку. Далі такі самі події намагалися транслювати на Дніпро, Харків, Одесу. Трагізм ситуації полягав у тому, що Росії потрібен був не лише Донбас. Їй потрібен був розкол України, для того щоб створити пояс від російського кордону, відрізавши Україну від моря, до Придністров'я, забезпечивши таким чином свій Крим. І Одеса була стратегічною метою. Те, що нам у 2014 році вдалося втримати українське Дніпро,

український Харків і українську Одесу, насправді, великий подвиг усього українського народу.

На жаль, на сьогодні ми не втримали Донецька і Луганська, тож змушені цю ситуацію вирішувати. Те, що нам сьогодні пропонують, даруйте, виглядає як політиканство і реверанси щодо Москви. Бо тільки російські телеканали хочуть сьогодні транслювати політизацію цієї теми, щодо якої відповіді мають давати, безумовно, правоохоронці. Ви знаєте, є звіт Міжнародної консультативної групи, який вже опубліковано на сайті Ради Європи, де чітко йдеться про те...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, для завершення 10 секунд.

СЮМАР В.П. Не було жодної зумисності у трагедії, що сталася. Закликаємо правоохоронців надати результати розслідування і в жодному разі не політизувати цю тему. Не дай нам, Боже, знову опинитися в ситуації...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутата Андрій Андрійович Ключко, фракція політичної партії «Слуга народу».

До слова запрошується народний депутат Ольга Анатоліївна Стефанишина, фракція політичної партії «Голос».

СТЕФАНИШИНА О.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Доброго дня! Знаєте, у мене і в одеситів склалося таке враження, ніби в нас або якась шизофренія, або відсутність політичної пам'яті з приводу того, що відбувалося з лютого по

травень в місті Одесі. До того ж, думаю, нам треба утворити ТСК стосовно окремої персони – керівника цієї ТСК пана Скорика.

У мене такі питання. Хто віддавав наказ про побиття активістів та журналістів під стінами обласної державної адміністрації та про встановлення блоків, через які людей не пускали в приміщення, коли відбувалося побиття? Це перше.

Якого біса 3 березня прапор Російської Федерації був вивішений на будівлі обласної адміністрації з 14 до 20 години? Це друге.

І третє. Чому ви один із 36 депутатів 18 січня 2018 року не голосували за Закон України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях»? На сьогодні до вас як мінімум три запитання.

До того ж, повертаючись до подій 3 березня і прапора Російської Федерації на будівлі обласної державної адміністрації, нагадаю про переговори, які були зафіксовані і взяті до уваги в кримінальній справі про курацію персонально пана Затуліна – экс-депутата Держдуми Російської Федерації, і пана Глазьева, який був куруючим економічного проекту «Новоросія». Що вони робили, яким чином курувалися, і люди дісталися до сесії обласної ради? Це, по-перше.

По-друге, гадаю, єдина можлива ТСК може бути під трьома словами – Служба безпеки України. Нехай вони нарешті зроблять висновок подіям, що відбулися п'ять років тому: хто замовляв, хто виконував, хто був автором історії про «Одеську народу республіку», хто допустив ті речі, які відбулися, зокрема загибель українських громадян.

По-третє, Одеса – це Одеса. Але, слава Богу, Одеса – це Україна. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Ігорю Володимировичу Гузю, депутатська група «За майбутнє».

ГУЗЬ І.В. Знаючи, що сьогодні розглядатиметься це питання, я вчора переглянув кадри подій 2 травня в Одесі, коли українські патріоти дали відсіч проросійській сепаратистській банді, а також тим, хто цій банді допомагав.

Ні для кого не секрет, що цій банді допомагав втілювати російській сценарій экс-голова Одеської обласної державної адміністрації Микола Скорик, який присутній у цьому залі, – представник Партії регіонів в Одеській області, людина, яка підтримувала Антимайдан в Одеській області.

Звертаюся до пана Арахамії та до пана Корнієнка: не можна сьогодні дозволити цій людині стати головою ТСК. Подайте свою кандидатуру, кандидатуру від «Слуги народу» – адекватну людину, можливо, з Одеської області і подивіться на ситуацію справедливо. Але не людину, яка була представником Януковича, очолювала обласну державну адміністрацію, підтримувала Антимайдан. Це ганьба! Це буде великою помилкою. Таку ТСК пан Скорик використовуватиме, перевернувши ситуацію проти України. Тож я з цієї трибуни щиро прошу керівництво «Слуги народу» зараз внести зміни в це рішення, призначити керівником ТСК представника «Слуги народу», тоді ми проголосуємо, і це буде об'єктивно. У іншому разі така ТСК працюватиме проти України і покаже історію 2 травня як історію, коли Антимайдан перемагатиме Майдан.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є бажачі ще виступити з мотивів? Друзі, я надам ще по 1 хвилині представникам тих фракцій, які не виступали. Товариство, якщо записуємося на виступи: два – за, два – проти, прохання, щоб лунали виступи: два – за, два – проти. Інакше... (*Шум у залі*). Що ні? Тому й передбачено виступи за і проти, щоб було так.

Спочатку я надам слово з мотивів. Шановні колеги, партія... (*Шум у залі*). Я знаю. Зараз – «Батьківщина», потім – «Слуга народу» і після цього – ви.

З мотивів слово надається представнику фракції «Батьківщина», народному депутату Соболеву. Будь ласка, 1 хвилина.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, а вас не дивує назва комісії – про якісь масові заворушення? Ви хочете створити комісію, давайте її створювати з такою назвою – про спробу захоплення державної влади

російськими та проросійськими сепаратистами в Одеському регіоні. Давайте таку саму комісію створювати щодо Запоріжжя. Ви забули, що творилося в Запоріжжі, коли намагалися утворити «Запорізьку народну республіку»? Коли утворювали «народну республіку» в Бердянську, а потім той, хто проводив мітинги, отримав за української влади звання почесного громадянина. Куди ми так зйдемо? Якщо створювати комісію, треба її називати так, як вона повинна називатися, а не ховатися. Ми за таке рішення не голосуватимемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова для виступу з мотивів запрошується народний депутат Бужанський, фракція «Слуга народу». Будь ласка, 1 хвилина.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Уже минуло п'ять років від того, як відбулося це жахливе масове вбивство. Не може бути так, щоб не було винних. Ми у цьому залі не визначаємо винних, адже ми не слідчі і не судді. Але ми, дійсно, повинні дати поштовх.

Я чув заяви колег з «Голосу» щодо пана Скорика, який їм не подобається. Це нікого не цікавить, у вас було п'ять років для того, щоб направити до в'язниці пана Скорика, якщо він в чомусь винен. Але зараз ми повинні дати поштовх для розслідування цієї справи. Було масове вбивство українських громадян. Якщо це були сепаратисти, вони повинні нести відповідальність перед слідством. Але вбивство – це завжди вбивство.

Закликаю парламент підтримати пропозицію про створення цієї комісії, щоб нарешті дізнатися, що там відбулося. А далі слідство та суд винесуть вироки, якщо потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перепрошую, у мене велике прохання. Якщо ми хочемо завершити цю історію, не називайте прізвищ. Тому що зараз я повинен надати по 1 хвилині пані Бобровській та пану Скоріку для репліки (*Шум у залі*).

Оскільки, першим згадувалося прізвище pana Скорика, зараз надаю йому слово, після цього комусь...

Будь ласка, пане Скорику, 1 хвилина.

СКОРИК М.Л. Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Не буду відповідати образами на образи. Я ще раз хочу звернутися до членів усіх фракцій, які підтримували цей проект на стадії підготовки. Ще раз повторюю, це буде важливий меседж українському суспільству, що у нас, дійсно, інша влада, виконуються чинні українські закони, що у нас, як у нормальній європейській країні, найголовніша цінність – це людське життя, а не псевдопатріотичні гасла, що виголошують люди, які не мають жодного права називатися ані активістами, ані народними депутатами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оскільки згадувалася фракція «Голос», слово для репліки надається Сергію Рахманіну. Будь ласка, 1 хвилина.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги! У нас не було п'яти років для того, щоб посадити за ґрати винних у скоєнні величезної кількості злочинів, що відбувалися в Україні, і, на превеликий жаль, ми не отримали належної юридичної оцінки.

Сподіваюся, що в політичній сили, керівник якої обіцяв саджати, як тільки прийде час, уже є достатньо можливостей для того, щоб ув'язнити всіх, хто порушував українське законодавство, завинив перед Україною, довів до загибелі українських громадян.

Думаю, найближчим часом відповідні компетентні органи – Служба безпеки України, Національна поліція України, Генеральна прокуратура України зроблять все, щоб посадити тих, хто завинив. Це буде найкращою шанною і повагою до загиблих.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще один виступ з мотивів – народний депутат Бойко. Будь ласка, 1 хвилина і переходимо до прийняття рішення.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Насамперед хочу попросити вас припинити «орать и визжать» в цьому залі, оскільки ми це бачили п'ять років. Годі вже використовувати зал для вихлюпування емоцій.

Щороку 2 травня я приїжджав в Одесу і на власні очі бачив, як знущалися з родичів загиблих у цій страшній трагедії, яка не має терміну давності. Наша ТСК має на меті поновити розслідування, яке п'ять років блокувалося, ніхто не розслідував цієї страшної трагедії. Єдине, чого вимагаємо ми та всі одесити, – справедливості. Справедливе розслідування буде.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Прошу всіх народних депутатів зайняти робочі місця, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів масових заворушень в місті Одесі, що відбулись 2 травня 2014 року та спричинили тяжкі наслідки, а також неналежного виконання правоохоронними органами своїх обов'язків в частині забезпечення охорони правопорядку» ([№ 2198](#)).
Прошу голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 32, «Опозиційна платформа – За життя» – 34, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 6, «Голос» – 0, позафракційні – 7.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, до вашої уваги пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження культурних цінностей» ([№ 2187](#)). Є пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою.

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд законопроекту № 2187 за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 219.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Олександру Владиславовичу Ткаченку. Будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Символічно, що питання щодо збереження культурних цінностей на тимчасово окупованих територіях ми розглядаємо після питання з приводу утворення комісії з питань масових заворушень в Одесі.

Хотів би нагадати тим, хто допустив створення цих тимчасово окупованих територій, що саме вони у своїх радах запрошували російські війська на ці території, що й змушує нас зараз розглядати це питання (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... Будь ласка, доповідачу, зупиніться. Шановні колеги, прошу заспокоїтися (*Шум у залі*). Шановні колеги... Шановні народні депутати, прошу зайняти свої робочі місця! (*Шум у залі*). Шановні народні депутати, ще раз звертаюся до вас. Ми перейшли до розгляду наступного питання.

Шановні колеги, якщо за хвилину ви не займете свої робочі місця, я вимушений буду закрити засідання.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон на трибуні Олександру Ткаченку.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, я розумію ваш емоційний стан. Але питання, яке ми зараз пропонуємо, стосується саме окупованих територій і збереження там наших культурних цінностей. Якщо вам байдуже, то продовжуйте «тусню», або сядьте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Звертаюся до фракцій «Слуга народу», «Опозиційна платформа – За життя», позафракційних депутатів та інших, які там знаходяться. Будь ласка, займіть свої робочі місця відповідно до табличок з вашими прізвищами.

Шановні колеги, я можу продовжувати вести засідання Верховної Ради України?

Отже, засідання Верховної Ради України продовжується. Знову до слова запрошується народний депутат України Олександр Владиславович Ткаченко з приводу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження культурних цінностей» (№ 2187).

Будь ласка, Олександр Владиславовичу.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Колеги, йдеться про збереження культурних цінностей України, які перебувають на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та місті Севастополі, про 94 музеї, де знаходяться ці культурні цінності, що належать державі Україна. Лише в Автономній Республіці Крим знаходиться понад 1 мільйона музейних предметів, що належать Україні. Є кричущі факти, коли з феодосійського музею вивозяться до Російської Федерації картини Айвазовського, які вважають їх своїми. Наразі чинне законодавство не дає змоги Міністерству культури, молоді та спорту України регулювати призначення директорів цих музеїв без консультацій з місцевими органами влади. Цей законопроект покликаний зберегти на тимчасово окупованих територіях наші культурні цінності для того, щоб мати можливість призначити за спрощеною процедурою цих директорів, а також зберігати наші культурні цінності, що знаходяться в цих музеях.

Дуже вас прошу підтримати цей законопроект, тому що йдеться про державу Україна, яку ми захищаємо тут і зараз.

Комітет пропонує прийняти його в першому читанні та в цілому.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Владиславовичу.

Для співдоповіді слово надається заступнику голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Євгенії Михайлівні Кравчук.

КРАВЧУК Є.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні колеги! Сьогодні культурні цінності, що належать українському народу, знаходяться в музеях та історико-культурних заповідниках на території тимчасово окупованого Донбасу та Криму та внесені до Державного каталогу Музейного фонду Російської Федерації. Фактично вони є вкраденими Росією. Українська влада не має доступу до цих територій. На них не працюють ані українське, ані міжнародне законодавство. Українські музеї перейменовані, окупаційна влада призначає своїх псевдодиректорів, не маючи фізичного доступу до культурних цінностей.

Україні необхідно відстоювати національні інтереси в юридичній, політико-правовій площині на міжнародній арені. Музеї як юридичні особи повинні бути представлені законно призначеними директорами.

Законопроект, який наразі винесено на розгляд, спрямований на розв'язання цих питань через запровадження спрощеної процедури призначення нових керівників закладів, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях.

Зазначений законопроект комітет розглянув на своєму засіданні 29 жовтня. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку зазначило, що окремі норми законопроекту потребують доопрацювання, комітет готовий це врахувати.

За результатами обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу в першому читанні законопроект № 2187.

Прошу підтримати позицію комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгеніє Михайлівно.

Шановні колеги, переходимо до обговорення цього проекту закону.

Прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи: два – за, два – проти. Попереджую: два – за, два – проти. Якщо, хтось помилиться, я припиню виступ.

Народний депутат Потураєв, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, просимо вас підтримати цей законопроект, тому що нам конче необхідна вся адвокація для боротьби за українські культурні цінності всіма інструментами і ресурсами, які ми можемо не лише використовувати, а й створювати. Тож нам дуже потрібні легітимні громадяни, які живуть на наших територіях і будуть призначені керівниками тих культурних установ, що опинилися під окупацією, на яких фактично вкрадено українські культурні цінності. Ми на дипломатичному напрямі повинні вести за це таку саму війну, яку ведемо з окупантом та агресором на фронті.

Просимо підтримати цей законопроект. Ми маємо, на жаль, також воювати і за наші культурні цінності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Софії Романівні Федині.

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Княжицький з трибуни.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Суть цього законопроекту, його назва і те, що в ньому виписано – це абсолютно різні речі. У цьому законопроекті жодного слова про збереження культурних цінностей немає. Там є пункт, у якому йдеться про те, що керівники закладів культури на окупованих територіях призначаються без конкурсу. Крапка.

Ми обговорювали цей законопроект на засіданні комітету. Хоча це депутатський законопроект, Міністерство культури, молоді та спорту України каже, що це потрібно, щоб представляти інтереси України за кордоном, хоча їх і зараз можна представляти. Можливо, мета цього законопроекту і була нормальною, але вперше ми це робимо не в перехідних положеннях до спеціальних законів чи закону про тимчасово окуповані території, коли говоримо про тимчасово окуповані території, а фактично в самому тілі закону фіксуємо не тимчасовість, а постійність нашої окупації.

Тому ми пропонували колегам прийняти це як зміни, якщо вони вважають це за потрібне. Хоча, повторюю, про збереження культурних цінностей в законопроекті ані слова. Якщо ви хочете призначати керівників цих закладів культури без конкурсу, а зараз – за конкурсом, випишіть спеціальні положення в перехідних положеннях закону про тимчасово окуповані території. Бо ми створюємо небезпечний прецедент. Це перший законопроект, де ми на постійно фактично узаконуємо нашу окупацію.

Тому наша фракція, не виступаючи проти того, що хочуть зробити автори, не розуміючи, щоправда, для чого, бо в законопроекті про це не сказано ані слова, у такій формі не голосуватиме за це. Тож ми утримаємося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Тарасу Івановичу Батенку, депутатська група «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Доброго дня, шановні друзі, шановні колеги! Пам'ятаєте, вислів професора Преображенського, що нам потрібен закон, як броня, а не просто бумажка. Ми хотіли б, щоб цей законопроект насамперед був як закон про скіфське золото, про те, що вже вивезено, і ми можемо його не повернути. Тому що ми знаємо про унікальне скіфське золото, яке під час окупації Криму експонувалося в музеях Нідерландів. І досі, починаючи з 2014 року, питання повернення Україні унікальних експонатів з музею Криму вирішується в Окружному суді Амстердаму. Ми не можемо його повернути, розгляд справи затягується, українська сторона неуспішно бере участь у цих судових процесах, робить відводи судів. Нідерланди бояться приймати проміжні рішення, позитивні для України, через посилення тиску Російської Федерації на свою країну. Днями було прийнято рішення перенаправити справу щодо скіфського золота з окружного адміністративного суду Нідерландів до суду Гааги.

Друзі, нам потрібен серйозний законопроект, символічних законів достатньо. Ми хочемо напрацювати, щоб цей законопроект був

допоміжний і для справи в Нідерландах, і в цілому для повернення наших унікальних історичних і культурних цінностей, які сьогодні вивезено за межі української держави з тимчасово окупованих територій до Російської Федерації. Давайте разом серйозно доопрацюємо його до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, чи має хтось бажання виступити з мотивів з тих фракцій чи груп, які не брали участі?

Слово надається голові комітету Олександру Ткаченку, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.В. Для пана Батенка скажу, що йдеться про скіфське золото. Цей законопроект, як броня, дозволяє нам берегти, зокрема й скіфське золото.

Стосовно окупованих територій, є посилення на інші закони, що регулюють цей статус. Звичайно, у цьому законопроекті не йдеться про узаконення окупованих територій. Це звичайна маніпуляція.

Прошу надати можливість разом з міністерством зберегти наші культурні цінності завдяки українським директорам цих музеїв.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є бажачі ще виступити з мотивів голосування? Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження культурних цінностей» ([№ 2187](#)).

Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 211, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 1, «Батьківщина» – 9, «За майбутнє» – 8, «Голос» – 0, позафракційні – 11.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ» ([№ 1122](#)).

Шановні друзі, перед тим як перейти до розгляду цього питання, хотів би, щоб ми повернулися, тому що позаду нас на балконі діти 7 класу Авдіївської загальноосвітньої школи I-II ступенів № 1. Давайте їх привітаємо (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ» (№ 1122).

Є пропозиція розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Юрій Анатолійович Бойко.

БОЙКО Ю.А. Шановна президіє! Шановні народні депутати! Практично всі політичні сили, які брали участь у виборах, йшли під гаслом про поліпшення умов життя людей.

Головним чинником, що призвів до масового зубожіння наших громадян за останніх п'ять років, стало суттєве підвищення комунальних тарифів, а головним чинником, що призвів до підвищення комунальних тарифів, стало восьмикратне підвищення вартості газу власного видобутку для всіх категорій споживачів.

У разі прийняття закону, проект якого ми розглядаємо, відновиться справедливість формування комунальних тарифів та цін на енергоносії.

Суть його досить проста. В Україні видобувається 15 мільярдів кубів газу, які належать народу України, має собівартість, ще й 20 відсотків рентабельності – 2 тисячі 500 гривень. Водночас, 15 мільярдів кубів газу ми закупаємо ззовні. У цьому законопроекті подається формула, що робить цінову суміш з цих двох газів і дає можливість не

підвищувати ціни на газ, а отже, й комунальні тарифи. Це буде справедлива, зрозуміла ціна, яка даватиме людям змогу сплачувати комунальні послуги, а не бути залежними від дров, опалення, сміття та інших речей і відмовлятися від благ цивілізації, до чого призвели за останні п'ять років.

Пропоную цей законопроект підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг – народний депутат Андрій Герус. Будь ласка.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг 2 жовтня 2019 року на своєму засіданні розглянув проект Закону про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ». Під час обговорення положень, членами комітету було висловлено низку зауважень щодо визначення ціни на природний газ за запропонованою у законопроекті формулою.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, поділяючи в цілому ідею щодо необхідності кардинального впорядкування ціноутворення у сфері постачання природного газу, одночасно не може підтримати вирішення цього питання у пропонуваній законопроектом спосіб. До того ж, комітет отримав висновки щодо законопроекту Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, де зазначається, що, відповідно до чинного законодавства, повноваження щодо забезпечення проведення цінової політики надані Кабінету Міністрів України.

Отже, прийняття проекту закону суперечить вимогам чинного законодавства та є недоцільним.

За результатами розгляду, комітет ухвалив рішення не схвалювати відповідний законопроект. Відповідне рішення прийматиметься в залі.

Щодо тарифів, хочу зазначити, що ціну газу для населення у жовтні знижено ще майже на 5 відсотків.

Тож за останніх сім місяців ціну газу для населення знижено вже на 35 відсотків, українці побачать це вже у своїх платіжках за жовтень. Також ми спостерігаємо зниження ціни електроенергії на оптових ринках. За дві місяці її знижено майже на 20 копійок. Тобто, є позитивні тенденції.

Цей законопроект ми можемо доопрацювати ще в комітеті, і вже тоді розглянути доопрацьований, досконаліший законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

До слова запрошується народний депутат Колтунович, фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя». Прошу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний головуєчий! Шановні народні депутати України! Сьогодні я частково вже анонсував цей проект закону, хотів би звернути увагу на кілька цифр. У 2014-2019 роках ціна на газ зросла в понад дев'ять разів, тариф на опалення – у 13 разів, на гарячу воду – у 5,5 разу, заборгованість за житлово-комунальні послуги збільшилася в понад п'ять разів. Це результат антисоціальної та недолугої економічної політики попередньої влади. Тому ми наполягали на тому, щоб нова команда, яка прийшла до влади, переглянула тарифи, адже є економічно обґрунтовані важелі для цього.

Сьогодні представник комітету сказав, що в нас є механізми, і ми частково знижуємо ціну на газ. Проте середня митна вартість імпортованого газу падає вдвічі, а нам лише знижують її з 8 тисяч 550 до 6 тисяч 120 гривень. Ми вимагаємо паритетного зниження ціни на газ. Це перше.

Друге. Зниження тарифу на опалення і гаряче водопостачання. Незважаючи навіть на поодинокі зниження ціни на газ в окремих регіонах, ми бачимо, що тарифи на опалення та гаряче водопостачання не переглядаються в бік зменшення. А отже, запропонована формула

якраз і дає нам можливість враховувати середню митну вартість імпортного газу, власного видобутку, а також 20 відсотків рентабельності. Тому що навіть, коли у 1989 році Бальцерович, прийшовши у Польщі до влади, запропонував 14 ключових проектів законів, один з яких був якраз щодо економії в державних корпораціях.

На сьогодні ми не можемо більше за рахунок кишень громадян дотувати НАК «Нафтогаз України».

Тож закликаю вас підтримати цей законопроект у першому читанні і подати свої пропозиції щодо розрахунків, яким ми бачимо тариф на газ.

А нашим громадянам хочу сказати, що ціна на газ у результаті цієї формули становитиме 4 гривні 50 копійок за куб, або 4 тисячі 500 гривень за тисячу кубічних метрів, а після прийняття другого проекту закону ми зможемо вийти на 3 тисячі гривень за тисячу кубічних метрів газу. Ось які реальні цифри. Це економічно обґрунтовані параметри, ми проситимемо вас їх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Кучеренко, фракція «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі! Шановні колеги! Шановні українці! Дійсно, питання ціноутворення на газ сьогодні є вкрай актуальним, ми всі це розуміємо, бо пройшли виборчу кампанію.

Можу зазначити, що саме в суді, а не тільки в економічних і екранних дискусіях, за позовом Юлії Тимошенко та її юридичної команди було доведено економічну необґрунтованість ціни на газ протягом 2,5 років. Це постанова № 315. Упродовж 2,5 року населенню, підприємствам теплокомуненерго, заганяючи їх в борги, незаконно виставляли економічно необґрунтовану ціну, і все це прикривалося ринковими гаслами перетворень.

До речі, у мене запитання до уряду. Скажіть, урешті-решт, у який спосіб ви збираєтеся робити перерахунок за цей період і повертати зайві гроші, що стягнув за цей час уряд України з населення?

Щодо законопроекту, який розглядаємо, фракція «Батьківщина» підтримає його, бо ми бачимо достатньо фаховий підхід, за що я вдячний автору – пану Бойку. Але ми можемо зазначити те, що в ньому є багато речей, які можна було б доопрацювати, щоб ця модель ціноутворення, дійсно, стала ефективною. Вона, дійсно, може дещо знизити ціну на газ для населення.

Проте насамперед виникає питання, чому досі два місяці не розглянуто на засіданні профільного комітету і не винесено в зал по суті альтернативний законопроект [№ 1177](#) Тимошенко, Соболева, Кучеренка, Власенка, у якому передбачено простий механізм, що український газ державного видобутку з рентабельністю максимум 30 відсотків спрямовується на потреби населення та теплокомуненерго, решту, власне кажучи, можна регулювати за цією формулою?

Саме в такий спосіб ми бачимо можливість доопрацювати цей законопроект до другого читання і зробити, дійсно, економічно обґрунтовану, але соціальну модель ціноутворення на газ.

Ми підтримуємо даний законопроект з перспективою на майбутнє співробітництво.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Олексію, хочу зазначити, що в Регламенті не має такого поняття, як майже альтернативний. Є або альтернативний, або ні. А законопроект [№ 1177](#) зареєстровано. Думаю, членам комітету треба буде звернути на це увагу. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Бондар, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую.

Колеги, хочу зазначити, що у VIII скликанні тими самими авторами вже було зареєстровано такий самий законопроект [№ 9403](#). Висновки комітетів з питань бюджету, з питань інтеграції України з Європейським Союзом, з питань антикорупційної політики і Кабінету Міністрів України всі були негативні.

Відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» ринок природного газу функціонує на засадах вільної, добросовісної конкуренції, окрім діяльності суб'єктів природних монополій, зокрема за принципами вільної торгівлі природним газом та невтручання держави у функціонування ринку природного газу, крім випадків, коли це необхідно для усунення вад ринку або забезпечення інших загально-суспільних інтересів за умови, що таке втручання здійснюється в мінімально доступний спосіб.

Тож фракція «Європейська солідарність» утримається від голосування за прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо бажаячих виступити з мотивів більше немає, прошу народних депутатів...

До слова запрошується представник уряду – заступник міністра енергетики та захисту довкілля України Олексій Михайлович Рябчин. Будь ласка, Олексію Михайловичу.

РЯБЧИН О.М., заступник міністра енергетики та захисту довкілля України. Шановні народні депутати, уряд підтримує висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та позицію, озвучену головою комітету, для того щоб розроблялися досконаліші законопроекти. Тому ми підтримуємо висловлення шановних народних депутатів.

До того ж, можу сказати, що у Програмі діяльності уряду є ціль 9.1. Менша кількість українців перебуватиме за межею енергетичної бідності, та підвищено енергоефективність економіки. А поки ми разом будемо знаходити шляхи підвищення конкурентоспроможності економіки і боротьби з енергетичною бідністю, хочу звернутися до людей. Ми на наступний рік передбачили 400 мільйонів гривень на «теплі» кредити для утеплення приміщень, будинків для енергоефективного оснащення, щоб знизити суми в платіжках, і 1,6 мільярда гривень – у Фонді енергоефективності для ОСББ. Ми також працюємо над іншим фінансовим механізмом підтримки малого, середнього бізнесу та промисловості, модернізації мереж, для того щоб Україна стала енергоефективнішою, і суми в платіжках, за якими сплачують наші

громадяни і промисловість, знизилися. Ходіть і беріть ці гроші, тому що вони не повинні бути в бюджеті, а повинні бути витрачені для людей, для зниження платіжок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо більше немає бажаних висловитися, ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ» (№ 1122) у першому читанні за основу. Прошу голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 33, «Опозиційна платформа – За життя» – 34, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 10, «За майбутнє» – 5, «Голос» – 0, позафракційні – 8.

Шановні колеги, відповідно до статті 114 Регламенту, якщо рішення про прийняття законопроекту за основу не прийнято, я повинен поставити на голосування інші варіанти щодо вирішення цього питання.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про повернення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» щодо впорядкування ціноутворення та недопущення підвищення цін і тарифів на природний газ» ([№ 1122](#)) суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Шановні колеги, прошу підтримати і голосувати.

«За» – 264.

Законопроект повертається суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту Закону «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо встановлення мораторію на суцільну вирубку

лісів та зелених насаджень» ([№ 1155](#)). Ставиться на голосування пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат Дмитро Юрійович Шпенюв. Будь ласка.

ШПЕНЮВ Д.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 37, Дніпропетровська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Добрий день, шановний народе України! Кожна дитина знає, що ліс – це легені нашої планети. Щодня ми чуємо із ЗМІ про проблеми масової та безконтрольної вирубки лісів. Цей законопроект спрямований на зупинення такого процесу.

Колеги, з 2008 року до 2017 року в Україні було вирубано 4 мільйони гектарів лісу, а відновлено лише 500 тисяч гектарів. Тобто, майже за 10 років відновлено лише 12,5 відсотка лісу. Саме тому у проекті передбачається введення на 10 років мораторію на суцільну вирубку лісів.

І ще привід. Вдумайтесь, у 2017 році ЄС наклав штраф на Польщу за вирубку лісу, а у 2018 році вимагали від України зняти мораторій на експорт лісу.

Звертаю увагу, Міністерство енергетики та захисту довкілля України підтримало дану ідею, незважаючи на технічне зауваження. Міністерство розвитку громад та територій України взагалі визнало таку ідею вкрай необхідною та актуальною.

Ми всі розуміємо, якщо зал зараз не підтримає цю ініціативу, ситуація щодо вирубки лісів продовжиться.

Проект містить зауваження, що Лісовим кодексом України не регулюються питання зелених насаджень в містах. Я особисто подам до другого читання поправку щодо виключення цієї норми із законопроекту. А щодо питання регулювання зелених насаджень в містах, я подам новий законопроект. Навіщо затягувати питання заборони на вирубку лісу, якщо ми разом можемо зробити для всіх українців необхідну справу.

Прошу підтримати цей проект у першому читанні та розпочати реальну роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Юрійовичу.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування народний депутат Юлія Юрїївна Овчинникова. Будь ласка.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановний народе України! Комітетом з питань екологічної політики та природокористування внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо встановлення мораторію на суцільну вирубку лісів та зелених насаджень» (№ 1155), поданий народним депутатом Дмитром Юрійовичем Шпенювим.

Метою законопроекту, як вже було зазначено паном народним депутатом, і в пояснювальній записці, є зупинення процесу подальшого знищення лісів і зелених насаджень у містах та інших населених пунктах України. Є три основні моменти щодо цього законопроекту, які відповідно до рішення комітету я хотіла б озвучити.

По-перше, у своїх експертних висновках дві організації та один структурний підрозділ, зокрема Міністерство енергетики та захисту довкілля України, Державне агентство лісових ресурсів України та Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України посилаються на статтю 4 Лісового кодексу України, де чітко зазначено, що зелені насадження в межах населених пунктів (парки, сади, бульвари, сквери тощо), які не віднесені в установленому порядку до лісів, не належать до Лісового фонду України.

Отже, питання мораторію на вирубку зелених насаджень на території населених пунктів не може регулюватися Лісовим кодексом України, як і зазначено в назві самого законопроекту, а має вирішуватися в Законі України «Про благоустрій населених пунктів» або

окремим законодавчим актом. Ці інституції та організації посилаються на те, щоб все-таки відправити законопроект на доопрацювання.

По-друге, комітет, назва якого співзвучна з Міністерством енергетики та захисту довкілля України, хотів би зауважити, що збереження біорізноманіття є основним пріоритетом імплементації угод тощо. Але коли ми вводимо під поняттям «суцільні вирубки», не звертаємо увагу або можемо піднести такі «подслійки» про те, що інші види вирубки, які не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 10 секунд.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. ...можуть призвести до того, що буде маніпулювання. До того ж, суцільні вирубки є захистом боротьби з короїдом.

І, по-третє, хотіла б зазначити, що подібні норми існують.
Отже, комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Комітет рекомендує відправити законопроект на доопрацювання. Я зрозумів.

Шановні колеги, є необхідність обговорювати це питання? Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

До слова запрошується народний депутат Максим Віталійович Саврасов, політична партія «Європейська солідарність».

САВРАСОВ М.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Княжицький, та ж сама політична партія.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Фракція «Європейська солідарність» аналізувала цей законопроект, ми, насправді, підтримуємо рішення комітету, яке щойно було озвучено, з таких причин.

Знаєте, ми приймали дуже багато законів, за якими нібито борються за вирубку лісів. Пам'ятаєте, ми наклали мораторій на вивезення деревини, але після цього мораторію, як свідчать експерти, журналісти, дослідники, контрабанда деревини не зменшилася, а навпаки, збільшилася.

Ми прийняли закон щодо збереження українських лісів і збільшили розміри штрафів, але кількість проваджень після цього не збільшилася. Цим законопроектом пропонується встановити мораторій строком на 10 років на суцільну вирубку лісів (увага!), крім заходів лісовпорядкування та поліпшення якісного складу лісів, які здійснюються в порядку, що затверджується центральним органом виконавчої влади.

Сьогодні передбачені заходи лісовпорядкування і суцільні рубки, але це вирішує не центральний орган виконавчої влади, тобто не Держлісагентство, а постанова уряду. Отже, якщо ми дозволяємо Держлісагентству вирішувати, що рубати, що ні, то збільшуємо серйозні корупційні ризики і, навпаки, стимулюємо вирубку лісу.

Те, про що казала доповідач від комітету, теж правда: зелені насадження в населених пунктах не належать до лісового фонду, а відтак встановлення мораторію на видалення зелених насаджень не є предметом регулювання Лісового кодексу України. Це питання мало б вирішуватися шляхом внесення змін до інших законів.

Таким чином, фракція «Європейська солідарність» не підтримуватиме цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Володимир Вікторовича Кабаченко, фракція політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі пані Лабунській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

ЛАБУНСЬКА А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Добрий день, колеги! Знаєте, мета цього законопроекту виглядає наче добре, але попередній парламент уже стільки наприймав законодавства щодо лісової галузі, що, хто займається сьогодні цією галуззю, знає, що вона знаходиться на межі виживання.

Правильно зазначив попередній промовець, збільшено штрафи та відповідальність за незаконну вирубку лісу. А що відбувається? Питання сьогодні не тільки до законодавства, а насамперед, до правоохоронних органів, які взагалі не ведуть боротьби з браконьєрством та незаконною вирубкою лісів, а беруть у цьому участь. Я не хочу звинувачувати, але так є, відповідно до даних.

Що стосується законопроекту. Насамперед поняття санітарна рубка, рубка, ані в цьому законопроекті, ані в постанові Кабінету Міністрів України не відповідає сьогодні класифікації. Відповідно до цього законопроекту знімається дозвіл Мінекоенерго на вирубку лісів і рослин, що знаходяться в Червоній Книзі, взагалі невідомо, хто вирішуватиме цю проблему. Не розв'язано питання щодо вирубки в населених пунктах.

Тож комітет ухвалив рішення відправити законопроект на доопрацювання, і наша фракція також підтримує це рішення. Хочу подякувати Кабінету Міністрів, у понеділок, наскільки мені відомо, ми запрошені на 11 годину до Мінекоенерго, де відбудеться засідання саме щодо реформування лісової галузі. Думаю, ми всі ці питання там розглянемо і приймемо нормальне законодавство, виправивши помилки і те законодавство, яке помилково були прийнято попереднім парламентом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Олександр Борисович Матусевич, фракція політичної партії «Слуга народу».

МАТУСЕВИЧ О.Б., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 86, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні

лісівники України! Знаєте, мені приємно, що через майже два місяці роботи українського парламенту ми вперше в цьому залі чуємо слово «ліс». Адже лісова галузь держави на сьогодні налічує близько 55 тисяч українців – тих людей, які щодня з ранку до ночі не тільки заготовляють ліс, а й займаються збором насіння, посадкою лісу, охороняють ліс від пожеж і проводять інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства.

Так склалося, що сьогодні у нинішньому парламенті я один представник лісової галузі України, тож з радістю розповім, кому цікаво, як живе лісове господарство, як виживають без державної підтримки лісівники на сході України, оберігають ліси Херсонщини та Миколаївщини, Луганщини та Донеччини від пожеж і самовільних рубок. Як лісівники ресурсних областей із своєї заробітної плати допомагають лісівникам сходу і півдня для того, щоб люди вижили, і про інші моменти повсякденного непростого життя працівників лісового господарства. Але намагатимусь донести до парламенту всю правду про лісову галузь і зроблю все для того, щоб імідж лісівника у цій державі змінився.

Безумовно, лісова галузь України, які і інші, потребує системних реформ. І ми як парламент повинні зробити все, щоб ці реформи відбулися на користь простих людей, а не тих, які хочуть щось продати або щось інакше зробити.

Щодо суті законопроекту, я вже казав, що галузь потребує реформ, але я вдячний членам Комітету з питань екологічної політики та природокористування за те, що перевели цей законопроект із політичної у фахову площину, дослухалися думки фахівців і ухвалили рішення не підтримувати даний проект, який повністю зупинить роботу галузі, і держава втратить податки, а тисячі людей можуть опинитися на вулиці, поповнивши лави безробітних.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Михайло Миколайович Папієв, політична партія «Опозиційна платформа – За життя».

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні колеги народні депутати України! Я вдячний насамперед автору цього законопроекту, що ми сьогодні маємо можливість акцентувати увагу суспільства і підтвердити, що Верховна Рада занепокоєна станом українських лісів. Мені як представнику Буковини, дуже хотілося б, щоб Верховна Рада України всім складом пройшлася карпатськими маршрутами. Ви побачите, що в нас сьогодні не українські Карпати, а суцільні лисі гори. Є нагальна необхідність вживати кардинальних заходів щодо цього.

Дуже прошу авторів законопроектів під час їх підготовки спілкуватися з фахівцями цієї галузі. Адже, підтверджую, Верховна Рада України з популістичних мотивів приймала в цьому залі вже з десятків рішень, яким аплодували контрабандисти і лісівники, тому що законопроекти виписувалися в такий спосіб, що, по-перше, підвищували корупційну складову, по-друге, давали можливість обхідних маневрів, щоб лісівники вирубували українські ліси. Кінцевої мети ми так і не досягли.

Тож фракція партії «Опозиційна платформа – За життя» буде голосувати за цей законопроект і за проект рішення про повернення його автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дуже прошу автора долучити до доопрацювання цього законопроекту фахівців. Сьогодні є реальна можливість виписати такі норми закону, щоб українські ліси, дійсно, були захищені. Наша фракція підтримує відновлення лісів України.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з мотивів є бажуючі виступити?
Сергій Володимирович Шахов.

ШАХОВ С.В. Шановні колеги, що таке ліс? Ліс – це наші легені, завдяки чому дихає українське покоління. Треба думати, що ми залишимо в спадок майбутнім поколінням.

Сьогодні приїжджаєш на Луганщину – Мирна Долина, Біловодщина, Станично-Луганський район – ліси вирубані: на обліку вони є, а всередині їх немає. Скільки разів зверталися до лісогосподарства з проханням призначити відповідального за ліси Луганщини! Майже

три роки! Призначили. Сьогодні 20 тисяч гектарів землі забруднено, є екологічна катастрофа: згорілий ліс не прибирається. Зелені брила возять вночі. Контрабанда лісу відбувається. Хто відповідатиме за те, що сьогодні ліси України повністю знищуються?

Повторюю, ми будемо підтримувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Володимировичу.

Слово надається заступнику міністра Олексію Михайловичу Рябчину.

РЯБЧИН О.М. Міністерство енергетики та захисту довкілля України, підтримуючи певні норми цього законопроекту, вважає, що законопроект потребує доопрацювання, тому що, дійсно, не можна регулювати змінами до Лісового кодексу України запровадження мораторію на вирубку зелених насаджень на об'єктах зеленого благоустрою, що регулюється Законом України «Про благоустрій населених пунктів». Тож пропонуємо повернути його автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дякуємо шановному народному депутату і за вчорашні, і за сьогоднішні ініціативи, спрямовані на покращення екологічної ситуації, і пропонуємо звертатися до міністерства, щоб разом доопрацьовувати законопроекти, які будуть впроваджені, а не відхилені Верховною Радою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо всі бажаючі виступили, пропоную перейти до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проекту Закону «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо встановлення мораторію на суцільну вирубку лісів та зелених насаджень» ([№ 1155](#)). Прошу підготуватися до голосування (*Шум у залі*).

Михайле Миколайовичу Папієв, ми ж учора домовлялися, що спочатку голосуємо пропозицію комітету.

Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Законопроект повернуто суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення додаткових гарантій збереження лісів» ([№ 2173](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, доповідач – народний депутат України Ірина Степанівна Луценко. Але є звернення: «У зв'язку з моєю відсутністю на пленарному засіданні Верховної Ради України по хворобі, прошу розглянути проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення додаткових гарантій збереження лісів» (№ 2173) без моєї участі. Ірина Луценко».

Тож одразу переходимо до співдоповіді голови підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування Юлії Юрїївни Овчинникової.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Шановні колеги, продовжуємо тему лісів. На засіданні комітету ми розглянули законопроект № 2173, внесений народним депутатом Іриною Степанівною Луценко. Слід зазначити три основних моменти.

По-перше, комітет поділяє законодавчі ініціативи щодо цієї тематики. Проте, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» визначено перелік сфер діяльності, що підлягають проведенню оцінки впливу на довкілля. Однак, проведення оцінки впливу на довкілля не передбачено для здійснення такої планової діяльності, як зміна цільового призначення земельних лісових ділянок. Тож важливо будь-які зміни включити саме до цього проекту.

По-друге, хотілося б декілька слів сказати про «троянських коней». У цьому законопроекті їх два. Перший «троянський кінь» – частина друга статті 57 Лісового кодексу України. У чинній редакції зміна цільового призначення земельних лісових ділянок провадиться

тільки за рахунок чагарників, а також малоцінних насаджень. У цьому законопроекті пропонується термін «низькоповнотні лісові насадження». Під такий термін можна приписати будь-що. Будь-який нечесний підприємець робить щільність лісових насаджень 0,3-0,4, тобто вони стають низькоповнотними, вирубує ліс і змінює цільове призначення лісової ділянки.

Другий «троянський кінь» – це зміни до частин другої та третьої статті 57 Лісового кодексу України. Шановні колеги, зверніть увагу! Відповідно на території цих лісових насаджень може розміщуватися: видобуток корисних копалин, будівництво нафтових свердловин, захоронення шкідливих речовин і відходів виробництва, майданчики відпочинку, розміщення іноземних дипломатичних представництв та консульських установ тощо.

Держгеокадастр цей законопроект не підтримує, і комітет пропонує повернути його на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, чи потребує обговорення цей законопроект? Тож прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Вадим Євгенович Івченко, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги, я не розумію, як Комітет з питань екологічної політики та природокористування читає такі законопроекти. Він чіткий і зрозумілий для всіх. Якщо змінюється цільове призначення земельної ділянки, яку хочуть забудувати, під щось використати тощо, місцева рада має надати аналогічну земельну ділянку для заліснення. Це перше.

Друге. Цільові кошти за втрати земель лісогосподарського призначення спрямовуються безпосередньо на заліснення, це як спецфонд. Інші моменти, вписані у статтях 2 і 3, між першим і другим читаннями можна прибрати. І повірте, там йдеться про викуп для суспільних потреб, для проведення ліній електропередач, трубопроводу і таке інше. Потрібно передивитися, що нам необхідно для суспільних потреб, тому що це одна норма, яка кочує з одного закону до іншого.

Взагалі проблема лісів – це проблема відсутності державної політики в Україні. П'ять років члени аграрного комітету казали про те, що потрібно розділити функцію Держлісагентства. Вибачте, як одна структура може займатися і вирубкою, і контролем за використанням цих лісів? Потрібно розділити господарські і контролюючі функції.

Третє. Колеги, які компліменти нам не казали б іноземні дипломати, інвестори і так далі, зрозумійте, що переробка деревини тут залишає додану вартість.

За кордон пішов 1 мільярд доларів, а це близько 40 відсотків лісів, вирубаних безпосередньо браконьєрським способом. Ці кошти не надійшли до бюджету України. Відсутність державної політики, колеги, і призведе до знеліснення українських Карпат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина, «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово Миколі Княжицькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Леонідович Княжицький, «Європейська солідарність».

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги, отже, цим проектом пропонується розв'язати питання захисту лісів від знищення і ускладнення процедури зміни цільового призначення земельних ділянок, які зайняті лісами.

По-перше, зміна цільового призначення ділянок, зайнятих лісами, допускається лише за погодженням Кабінету Міністрів України, і це абсолютно нормально.

По-друге, якщо приймається рішення про зміну цільового призначення, місцеві органи повинні надавати лісогосподарським підприємствам рівноцінні площі для заліснення і передбачити відповідне фінансування, джерела яких здійснюються і визначені в цьому законопроекті.

По-третє, вирубування дерев на ділянках, де змінювали цільове призначення, допускається лише після того, як заліснення вже відбулося на інших ділянках.

Зазначені обмеження не застосовуватимуться під час розв'язання питань суспільних потреб, перелік яких чітко наведений в законопроекті. Як казав попередній промовець, це будівництво захисних гідротехнічних споруд, створення міських парків, будівництво або ремонт об'єктів транспортної інфраструктури тощо.

Це надзвичайно важливий законопроект. Так, я погоджуюся з деякими зауваженнями голови підкомітету, яка казала, що в цьому законопроекті недостатньо чітка термінологія. Але ми абсолютно переконані, що до другого читання це можна буде виправити. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Миколайович Папієв, «Опозиційна платформа – За життя». Після цього переходимо до голосування.

ПАПІЄВ М.М. Шановні народні депутати України! Для розвитку економіки України це теж дуже важливий законопроект. Знаєте, сьогодні дуже великі проблеми мають інвестори, особливо ті, які в майбутньому планують зайти в Україну для розробки корисних копалин та інших інвестиційних проектів. Тому що сьогодні бюрократія в цих питаннях і якась неаргументованість практично заважає Україні залучати додаткові кошти в економіку.

Для мене такі ознаки є опосередковані. Коли така контора, як Держкадастр, каже, що проти цього законопроекту, то я тоді стою двома руками за.

Тобто, шановні колеги, нам треба сьогодні чітко і зрозуміло визначити, що з цією проблемою треба щось робити. По-перше, необхідно захистити українські ліси, а по-друге, не нашкодити і не зменшити інвестиційну привабливість України.

Подивіться уважно висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Цей законопроект, на відміну від попереднього, може бути прийнято в першому читанні, доопрацьовано до другого читання, щоб користь отримали і ліси, і громадян, і інвестори України.

Фракція партії «Опозиційна платформа – За життя» голосуватиме за цей законопроект. Сьогодні є всі потенційні можливості доопрацювати його до другого читання, щоб закон був позитивним і корисним для України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З мотивів 1 хвилина надається представнику міністерства Олексію Михайловичу Рябчину і переходимо до голосування. Запросіть, будь ласка, народних депутатів до залу.

РЯБЧИН О.М. Міністерство підтримує встановлення додаткових гарантій щодо збереження лісів України як національного багатства нашої держави, проте має декілька зауважень до законопроекту.

Ми підтримуємо зауваження ГНЕУ до законопроекту, а також пропонуємо під час його доопрацювання слова «створення міських парків, будівництво дошкільних навчальних закладів, майданчиків відпочинку, стадіонів та кладовищ» вилучити, оскільки об'єкти інфраструктури населених пунктів виділяються під час складання генеральних планів і не повинні створюватися за рахунок лісів, які водночас є складовою частиною озеленення населених пунктів. Це перше.

Друге. У змінах до частини другої статті 57 Лісового кодексу України пропонуємо виключити слова «за результатами оцінки впливу на довкілля», оскільки це суперечить Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», відповідно до другої та третьої частин статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» визначено перелік сфер діяльності, що підлягають проведенню оцінки впливу на довкілля. Однак, проведення оцінки впливу на довкілля не передбачено для здійснення такої планової діяльності, як зміна цільового призначення лісових земельних ділянок.

Тому ми одностайні з рішенням екологічного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція комітету про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання проекту

Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення додаткових гарантій збереження лісів» ([№ 2173](#)).

Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, до розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо введення заборони на суцільну вирубку ялицево-букових лісів на гірських схилах Карпатського регіону» ([№ 0873](#)). Друге читання.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету з питань екологічної політики та природокористування Юлії Юріївни Овчинниковій.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю. Шановні колеги, на розгляд у другому читанні пропонується перехідний законопроект, мета якого удосконалити заходи щодо охорони ялицево-букових лісів на гірських схилах Карпатського регіону від суцільного вирубування, як з підприємницькими, так і з оздоровчими цілями, де чітко зазначено суцільні рубки саме ялицево-букових лісів і цілі, з якими вони проводяться. У законопроекті пропонується внести зміни до двох законів – «Про природно-заповідний фонд» та «Про мораторій на проведення суцільних рубок на гірських схилах в ялицево-букових лісах Карпатського регіону».

Отже, комітет з урахуванням зауважень доопрацював законопроект до другого читання. Під час його підготовки надійшло 25 пропозицій та поправок народних депутатів України. З них 16 – враховано, зокрема 4 – частково, 3 – редакційно і 2 – відхилено.

Комітет пропонує Верховній Раді України законопроект № 0873 прийняти в другому читанні та в цілому як закон з техніко-юридичним доопрацюванням.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до розгляду поправок.

Поправка 23. Народний депутат Луценко.

Поправка 25. Народний депутат Луценко. Немає.

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги! Решта поправок враховано. Прошу підготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в другому читанні та в цілому з урахуванням техніко-юридичних правок проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо введення заборони на суцільну вирубку ялицево-букових лісів на гірських схилах Карпатського регіону» ([№ 0873](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 217, «Опозиційна платформа – За життя» – 18, «Європейська солідарність» – 17, «Батьківщина» – 15, «За майбутнє» – 7, «Голос» – 17, позафракційні – 10.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Але прохання не розходиться, тому що тут всі поправки враховано.

До вашого розгляду пропонується проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах» ([№ 0939](#)).

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Аліні Леонідівні Загоруйко.

ЗАГОРУЙКО А.Л., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні присутні! За дорученням Верховної Ради України Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування 16 жовтня 2019 року на своєму засіданні розглянув пропозиції, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах» (№ 0939), внесеного народним депутатом України VIII скликання Сергієм Соболевим та іншими і прийнятого Верховною Радою України VIII скликання в першому читанні за основу 7 листопада 2017 року.

Під час підготовки до розгляду законопроекту в другому читанні від двох народних депутатів України надійшло дві пропозиції, які комітет пропонує врахувати.

Запропонована комітетом остаточна редакція законопроекту передбачає, що, окрім вищого керівного органу політичної партії, рішення про участь місцевих організацій партій у позачергових, повторних, проміжних, додаткових, перших місцевих виборах, тобто всіх їх видах, окрім чергових, може прийнятий інший керівний орган партії.

Насправді, це значно спростить реалізацію політичними партіями їхнього конституційного права на участь у місцевих виборах, яке на сьогодні поставлено у виключну залежність від складного і витратного механізму проведення з'їздів, конференцій цих партій.

Також з метою врахування специфіки внутрішньо-організаційних структур різних політичних партій, пропонується надати їхнім обласним або республіканським в Автономній Республіці Крим, організаціям, у структурі яких відсутні районні, міські, районні в місті місцеві партійні організації, ухвалити рішення про висунення відповідних виборчих списків замість таких організацій.

За наслідками всебічного обговорення даного питання комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах», за результатами розгляду прийняти його в другому читанні та в цілому. До того ж, вважаю за необхідне звернути увагу, що даний законопроект не носить вибіркового характеру і однаковою мірою стосується усіх, без винятку, партій. Фактично даний законопроект спрощує життя всім політичним партіям і розблоковує їх участь в окремих видах місцевих виборів.

У разі прийняття законопроекту в другому читанні та в цілому пропонуємо Верховній Раді України доручити комітету під час підготовки відповідного законопроекту на підпис Голові Верховної Ради України...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте, будь ласка, можливість завершити, 10 секунд.

ЗАГОРУЙКО А.Л. ...здійснити його техніко-юридичне доопрацювання спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України.

Колеги, прошу підтримати пропозиції комітету.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, усі поправки до законопроекту було враховано. Прошу підготуватися, переходимо до голосування.

Ставиться на головування пропозиція комітету про прийняття в другому читанні та в цілому з урахуванням необхідних техніко-юридичних правок проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» щодо врегулювання процедури ухвалення рішення партії про участь її місцевих організацій у відповідних місцевих виборах» ([№ 0939](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Шановні колеги, вашій увазі пропонується проект Постанови «Про перейменування міста Переяслав-Хмельницький Київської області» ([№ 2175](#)). Є пропозиція розглянути його... (*Шум у залі*). Щось дуже веселе, мабуть, там відбувається. Пропонується розглянути цей проект постанови за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталію Юрійовичу Безгіну.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! До вашого розгляду пропонується пакет з п'яти перейменувань. Перший з них стосується міста Переяслава-Хмельницького.

До нас з поданням звернулася Київська обласна рада про перейменування міста Переяслава-Хмельницького Київської області на місто Переяслав. Перейменування ініційовано міською радою з метою повернення місту історичної назви Переяслав. Дана ініціатива підтримана територіальною громадою на громадських слуханнях, погоджена відповідно до законодавства Переяслав-Хмельницькою міською та Київською обласною радами.

За результатами розгляду питання комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді згідно з пунктом 29 частини першої статті 85 Конституції України перейменувати місто Переяслав-Хмельницький Київської області на місто Переяслав, прийнявши в цілому відповідний проект постанови.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги! (*Шум у залі*). Обговорення? Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Миките Руслановичу, може... Ви наполягаєте на виступі? Юрій Іванович Загородній.

Несторе Івановичу, будь ласка, з місця. Ми ж не будемо зганяти доповідача.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Я і представники нашої фракції завжди виходили з принципу, що саме місцева громада і її представники – місцеві органи виконавчої влади мають визначитися із назвою міста, у якому вони проживають. Але, мабуть, не в цьому випадку. Ми поцікавилися, хто на сьогодні становить більшість у відповідній раді. Це «Народний фронт» і «Блок Петра Порошенка».

Вважаю, що ініціювати питання перейменування міста має вже наступна місцева рада, а не збанкрутіла і представники збанкрутілих партій. Якщо сьогодні у «папередніков» є бажання зректися Хмельницького, то завтра виникне бажання стосовно Грушевського, Кравчука і таке інше.

Гадаю, зараз ми маємо утриматися від цього голосування, а після проведення місцевих виборів дати можливість вже новообраній місцевій раді визначитися, як їм називатися, і безумовно, підтримати. А сьогодні це більше виглядає, як спекуляція, знаєте, «догнать на посошок».

Тож звертаюся зараз до вас з проханням утриматися від голосування. Формально я розумію, що комітет ухвалив рішення, чого не міг не зробити, але все-таки відповідальність буде на нас.

А, і я згадав, про Карфаген, я ж обіцяв: «А Порошенко в этом зале, среди нас».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Микито Руслановичу, ви наполягаєте? Дякую.

Шановні колеги, переходимо до... Ні, тоді всі зараз... Ні, давайте... Голосуємо, колеги.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу і в цілому проекту Постанови «Про перейменування міста Переяслав-Хмельницький Київської області» ([№ 2175](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Прошу показати по фракціях і групах.

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. Далі також розглядатимуться проекти постанов про перейменування, прохання не розходитися.

До вашого розгляду пропонується проект Постанови «Про перейменування села Островки Маневицького району Волинської області» ([№ 2176](#)). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати. Шановні колеги, трохи тихіше в залі, будь ласка.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Для доповіді слово надається голові підкомітету Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталію Юрійовичу Безгіну.

БЕЗГІН В.Ю. Шановні колеги, до нас звернулася Волинська обласна рада з поданням про перейменування села Островки Маневицького району Волинської області на село Острови. Перейменування села ініційовано його жителями у зв'язку з необхідністю усунення розбіжностей у використанні назви цього населеного пункту.

Питання про перейменування села Островки підтримано територіальною громадою на загальних зборах громадян, погоджено відповідно до законодавства Рудниківською сільською, Маневицькою районною та Волинською обласною радами. За результатами розгляду питання комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України згідно з пунктом 29 частини першої статті 85 Конституції України перейменувати село Островки Волинської області на село Острови, прийнявши в цілому відповідний проект постанови.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідно обговорювати питання? Тож переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови «Про перейменування села Островки Маневицького району Волинської області» ([№ 2176](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Постанови «Про перейменування села Рачки Немирівського району Вінницької області» ([№ 2177](#)). *(Шум у залі)*. Вибачте, тут немає наголосу, тому... *(Оплески)* Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Я розумію, що Власенко пропонував за повною. Думаю, що окремо можна буде провести для народного депутата Власенка. І Шуфрич наполягає за повною процедурою. У вас є колега, думаю, що можна буде продовжити засідання *(Шум у залі)*.

Скажіть, будь ласка, комітет доповідає? І ми можемо переходити до голосування. Позиція комітету... З обговоренням обов'язково!

БЕЗГІН В.Ю. До нас звернулася Вінницька обласна рада з приводу перейменування села Рачки Немирівського району Вінницької області на село Подільське. Дане перейменування ініційоване місцевими жителями.

За результатами розгляду питання комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді згідно з пунктом 29 частини першої статті 85 Конституції України перейменувати село Рачки Немирівського району Вінницької області на село Подільське, прийнявши в цілому відповідний проект постанови.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я пропоную переходити до голосування. Нестор Іванович Шуфрич наполягає на обговоренні. Думаю, дамо 2 хвилини і переходимо до голосування.

Нестор Іванович Шуфрич – з приводу перейменування села Рачки.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Це якраз класичний випадок попереднього турбореактивного режиму декомунізації. Так спішили перейменувати, що не запитали жителів цього славетного і вже відомого на всю Україну населеного пункту Рачки, яке колись було Кірове.

Хочу звернути вашу увагу на те, що подібні рішення мають базуватися на баченні місцевих жителів, тоді у нас не виникатиме таких казусів, щоб протягом близько двох років два рази перейменовувався населений пункт.

Хочу, щоб ми все-таки завжди поважали людей, які проживають на відповідних територіях. До того ж, хочу навести ще один цікавий приклад. Ми маємо інформацію від жителів населеного пункту Комсомольське Вінницької області, який перейменували на Махнівку. Ну, я як Нестор Іванович, безумовно, не можу бути проти такого перейменування, але цікаво було б дізнатися, люди за чи проти.

Цей проект постанови щодо перейменування треба підтримати, але в подальшому не допускати такої зневаги до жителів населених пунктів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов, 1 хвилина з мотивів. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Фракція політичної партії «Європейська солідарність» буде підтримувати цей проект постанови. Але я хотів би наголосити на тому, про що не згадали колеги, які щойно виступали.

Громада цього населеного пункту повністю підтримує декомунізацію, яка була проведена в країні. І ми завжди підтримували і підтримуватимемо таке рішення. Адже саме громада є відправним пунктом прийняття таких рішень. Без підтримки громадою, районом, областю такі рішення до Верховної Ради не доходять.

Тож декомунізація – це був надважливий процес, який ми маємо тільки продовжувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дуже радий, що деякі народні депутати змогли поспілкуватися зі всіма мешканцями цього населеного пункту та зібрати повністю достовірну інформацію щодо їх позиції. Це, правда, дуже позитивно.

Можемо переходимо до голосування? Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови «Про перейменування села Рачки Немирівського району Вінницької області» ([№ 2177](#)). Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 300.

Рішення прийнято.

Вітаю, конституційна більшість.

Шановні колеги, наступне питання – проект Постанови «Про перейменування села Бірки Сокальського району Львівської області» ([№ 2310](#)).

До доповіді запрошується Віталій Юрійович Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Львівська обласна рада звернулася до Верховної Ради України з поданням про перейменування села Бірки Сокальського району Львівської області на село Борок. Питання перейменування села Бірки Сокальського району підтримано територіальною громадою на загальних зборах громадян, погоджено відповідно до законодавства, розглянуто та схвалено Тартаківською сільською, Сокальською районною та Львівською обласною радами.

За результатами розгляду питання комітет ухвали рішення рекомендувати Верховній Раді України згідно з пунктом 29 частини

першої статті 85 Конституції України перейменувати село Бірки Сокальського району Львівської області на село Борок, прийнявши в цілому відповідний проект постанови.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є бажання виступити? З мотивів – Михайло Леонтійович Бондар, 1 хвилина. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Я мешканець якраз Сокальського району, і, їдучи до бабусі, постійно проїжджав повз цей населений пункт. Мешканці весь час називали це село Боров, а не Бірки. Тому прошу колег підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови «Про перейменування села Бірки Сокальського району Львівської області» ([№ 2310](#)). У мене прохання до комітету. У майбутньому, коли ви готуєте подання, ставте наголос на назвах населених пунктів. Дякую.

Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного. До вашої уваги пропонується проект Постанови «Про перейменування села Мазарня-Каранська Кам'янка-Бузького району Львівської області» ([№ 2311](#)). Ще раз наголошую. Прохання до комітету, щоб ми не ображали людей, щоб ніхто не ображався, що ми якось не так називаємо той чи інший населений пункт, ставити наголоси. До доповіді запрошується Віталій Юрійович Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. До комітету звернулася Львівська обласна рада з поданням про перейменування села Мазарня-Каранська Кам'янка-Бузького району Львівської області на село Мазарня-Каранська.

Перейменування села ініційовано його жителями у зв'язку з необхідністю повернення історичної назви та усунення розбіжностей у використанні назви цього населеного пункту на місцевому рівні та відповідно до офіційного обліку.

Питання перейменування підтримано територіальною громадою на загальних зборах, погоджено відповідно до законодавства, розглянуто і схвалено відповідною сільською, районною та Львівською обласною радами.

За результатами розгляду питання комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України згідно з пунктом 29 частини першої статті 85 Конституції України перейменувати село Мазарня-Каранська Кам'янка-Бузького району Львівської області на село Мазарня-Каранська, прийнявши в цілому відповідний проект постанови.

Просимо підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пропоную голосувати це питання без обговорення, якщо ви не наполягаєте.

Шановні колеги, ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому проекту Постанови «Про перейменування села Мазарня-Каранська Кам'янка-Бузького району Львівської області» ([№ 2311](#)).

Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 287.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одне оголошення.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, послухайте оголошення. Установчі збори щодо утворення депутатської групи дружби зі Швейцарською Конфедерацією відбудуться о 14 годині в кулуарах третього поверху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, вітаю! Порядок денний ранкового пленарного засідання вичерпано. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Нагадую, завтра о 10 годині ми розпочинаємо роботу.

Дякую.